

Amerika.

19de Aargang.

Madison, Wis., Fredag den 23de Oktober 1903.

No. 85.

Mere Unøiaagtighed.

Gubernør La Follette driver paa med Straffetaler over Jernbanerne for en stinkende Tilhørslof. En af hans Erklæringer er den, at fordi Lokalt for Jernbaner paa Jernbanen i de fleste Byer til Milwaukee er højere end for tilsvarende Afstande i Iowa, er Farme i Iowa mere værd pr. Acre end Farme i Wisconsin. Næstere Undersøgelser vil dog vise, at Farme i Iowa i Gennemsnit er mindre værd end dem i Wisconsin. Jones og Jackson Countier i Iowa er omtrent i samme Afstand fra Chicago som Green Lake og Winnebago Countier i Wisconsin, og begge disse Traktter har sit Marked i Chicago. I de nævnte Wisconsin Countier er det bedste Land værdt \$75 pr. Acre, medens tilsvarende Land i Jones og Jackson Countier i Iowa kun indbringer \$55 pr. Acre. Og disse to Countier staar høit blandt Statens Countier hvad Jernprodukter angaar. Dette viser, at Gubernørens Sammenligning ikke holder Stik.

Hvad det gjælder om for Farmerne er at faa sine Jernprodukter transporterede for Priser, som er nogenlunde jævne, og det er en Kjendsgjerning, at Farmerne i Wisconsin sender sine Væger til Chicago for lige saa lave Fragtpriser som Farmerne i Iowa. Gubernøren siger i sine County Fair Taler, at de lokale Fragter i Iowa er noget mindre end i Wisconsin, og drager deraf den Slutning, at Landet i Iowa er mere værdt end Landet i Wisconsin. Men Faktum er, at det modsatte er Tilfældet. Hvis altsaa, som Gubernøren mener, Landets Værdi i nogen Grad afhænger af hvilke Priser Jernbanerne forlanger for Fragt, maatte den naturlige Slutning være, at Fragterne i Wisconsin var rimeligere og bedre ordnet end i Iowa hvad Jernprodukter angaar.

I denne Sag, som saa ofte før, taler Gubernør La Follette enten om Sager, som han ikke forstaar sig paa, eller han har den at føre Folk bag Lyset.

Boernes Kaar.

Mrs. Hobhouse er altes Gjenstand for heftige Angreb i den engelske Presse, fordi hun har paastaet, at der hersker stor Uenighed i mange Boerfamilier, hvilket unegtelig medfører Sandhed, det har jeg paany overbevist mig om under min sidste Rejse, skriver en Korrespondent fra Johannesburg til "Köln. Zeit." Hos Boerne som i mange andre Lande gives der nogle velhavende og

lige fattige. Ved Krigen har de ikke alle i lige Grad; Landboerne har mistet omtrent alt, medens Byboerne, som desuden hører til den mere velstaaende Klasse, er slupne lettere, da en stor Del af deres Eiendom ligger i Byerne og saaledes har undgaaet Udeleggelse. Ogsaa de mange Penge, som er komne ind i Landet efter Krigen i Form af Optionspenge for eristværende Grundstykker, for Kjøb af Bondegaarde i Kolonisationsstæder og tillige i Stikkelse af en almindelig Stigning af Eiendomspriserne, er blevne noget ulige fordelte. De, som har Eiendomme i de eristværende Egne eller de for Kolonisation stikede Distrikter, har gjort gode Forretninger; ligeledes har de mere velstaaende Boere i Byerne kunnet sælge en stor Del af sine Eiendomme i Bygningsstæder for høje Priser. Den store Mængde af de lama Grundeiere, som bor fjernt fra de nævnte Distrikter, har paa ingen Maade kunnet drage Fordel af Omstændighederne. Af de 3 Mill. Pund, som forsvorligt for en stor Del er medgaaet i Forvaltningsstæder, har de blot oppebaaret ubetydelige Understøttelser; de har hverken kunnet gjenopbygge sine Huse ordentlig eller anskaffe sig Kvæg og vil neppe nogenfinde helt forvinde Krigen. Det kan rigtignok ikke negtes, at den engelske Regjering ved offentlige Arbejder (især Veianlæg) byder enhver hvild Mand Anledning til Arbejde for 5 Shillings Dagen og fri Forplejning; men der gives jo mange Boerfamilier, hvor Sønerne er faldne i Krigen og der ikke er andre mandlige Medlemmer tilbage end en gammel Fader, som ikke kan melde sig til de offentlige Arbejder, og disse Familier lider hviert Nød. Det er aabenbart disse, Mrs. Smith Hobhouses Stikbringer gjælder.

(Mpls. Tid.)

Alaska-Grænsen.

Alaska-Grænsekommissionens Kjendelse er nu offentliggjort og er en fuldstændig Sejer for de Forenede Stater. Udenrigsministeren har udtalte, at denne brydsomme Sag nu var afsluttet og at den aldrig mere vilde blive reist igjen. Den Domstol, til hvilken Sagens Afgjærelse var overladt, bestod af tre Repræsentanter for de Forenede Stater og tre for det britiske Rige, hvoraf de to var Kanadiere og en engelsk. De to Kanadiske Medlemmer af Kommissionen negtede at underskrive Kjendelsen og indleverede en Minoritetsrapport. Dertilmod indrømmede den tredje af de britiske Repræsentanter, Lord Alverstone, Retfærdigheden af de amerikanske Forbringere, og hans Stemme i For-

bindelse med de tre amerikanske Kommissærers, afgjorde Sagen.

Naar de to Kanadiske Medlemmer negtede at underskrive Kommissionens Kjendelse, har de kun handlet i Overensstemmelse med sine Kanadiske Landsmænds Ønske. Neppe nogen Sag har vaakt saa megen Bitterhed i Kanada mod Moderlandet som denne. Man knurrede over, at England kun tænkte paa at bevare det gode Forhold til de Forenede Stater, ligegyldigt hvor meget det kommer til at koste Kanada. Sympatien for det britiske Riges Enhed, den "Imperialistiske Ide", har for en Tid faaet et Knæk. "Jo nærmere vi knyttes til Storbritannien, desto værre er vi jarne i enhver Tid med de Forenede Stater", er den almindelige Mening. Regjeringen i Ottawa, som nu i flere Aar har søgt at knytte Kanada og Moderlandet nærmere sammen, ser sig skuffet i sine Bestræbelser. I sin Harme tænker Kanadierne dog mere paa de omstridte Punktets store Betydning for dem selv end paa sin Sags absolute Retfærdighed.

Det var først i 1898 efterat Gulvets Opdagelse i Klondike havde gjort den omstridte Rysktræbe værdifuld, at Kanada opstillede de Forbringere, som nu med saa megen Bitterhed forsegtes. De Forenede Staters Ret til den hele Strækning hviler paa den engelske-russiske Traktat af 1825. Denne blev istandbragt for at afgjøre de Tvistigheder, som fra Tid til anden opstod mellem russiske Handelsmænd langs Rysken og det engelske Hudson Bay Kompani i det indre af Landet. Traktaten lod Grænsestregen løbe nordover langs Portland Kanal til den 56de Breddegrad, hvorfra den følger en Bjergkæde, som skulde løbe parallelt med Rysken indtil den 141de Længdegrad omtrent ved Mount St. Elias. Hvor Bjergkæden var mere end ti Sømile fra Rysken, skulde Grænsen dannes ved en Linie, som fulgte Ryskens Bugtninger. Da Bjergkæden ikke fandtes i Virkeligheden, blev det denne Regel, som stod ved Kraft. Først i 1898 gjorde Storbritannien paa Kanadas Vegne den Paastand, at den omtalte Linie skulde følge Ryskens Hovedretning i en Afstand af ti Sømile ligestor, som det før havde været Tilfældet, at gaa ti Mil indens for alle Bugtninger. Det var nemlig om at gjøre for Kanada at faa Udløb til Søen, og dette vilde været opnaaet, dersom man havde ladet Grænsestregen overfløede de største Bugtninger. I før var det Lynn-Kanalen nedenfor Etaguay, som Kanada ønskede at faa Fingre i. Denne forbliver nu i de Forenede Staters Hænder. Portland-Kanalen ved den sydlige Grænse

af den omhandlede Landstræbe med Dorne Prince of Wales og Pearse gaar til Kanada, og dette er det eneste Punkt, hvor Kjendelsen har været assagt til Fordel for Kanada. Men Port Simpson ved Portland-Kanalen, hvor man tænker at ende den Kanadiske Grand Trunk Pacific Jernbane, vil aldeles domineres af to amerikanske Væger, Kanaqhunut og Sitklan, og dens Betydning som et strategisk Punkt saaledes betydelig svækkes.

Det norske Storting.

Kristiania, den 19de Oktober. Kong Oscar aabnede idag Stortinget. I Trontalen sagde han, at Underhandlingerne var indledet med forskellige Magter om Afslutning af Volghjistraktater. Kongen udtalte ogsaa det Haab, at Oprettelsen af uafhængige Konfederalvæsen for Norge og Sverige vilde hidføre Resultater, som vilde blive tilfredsstillende for begge Riger.

Det fjerne Osten.

Situationen i det fjerne Osten er endnu omtrent uforandret. Rusland og Japan rufter sig begge til Tænderne, medens høitstaaende Regjeringsmedlemmer fra begge Lande forsikrer, at der er de bedste Udsigter til Fred, og at man kun rufter sig for at bevare Freden. Rusland har omtrent 100,000 Mand i Nærheden af Port Arthur, og de russiske Officerer har gjort sig al Umage for med sin Troppeskræft at imponere saavel Japanerne som andre Udlændinge. Flere Tropper er nu paa Veien til Osten. Londonerbladet "Times's" Korrespondenter i Rusland fik i forrige Uge, at omtrent 100,000 Mand blev mobiliseret for at sendes gennem Sibirien til Manchuriet, og Krigsministeriet har ansøgt om en Extrabevilling paa femogtyve Millioner Rubler. Japanerne mobiliserer ogsaa i Stillehed sin Hær. 100,000 Mand ligger parat til at sætte over til Korea.

Underhandlingerne mellem Rusland og Japan har endnu ikke ført til noget Resultat. Den russiske Regjering har ladet Rina vide, at den ikke vil forlode Manchuriet, før Rina opfylder de før stillede Betingelser. Men dette kan Rina umuligt gjøre, thi disse Betingelser indbefatter specielle Privilegier for Rusland, som de andre Magter ikke vil lade passere. Rina staar saaledes mellem Barken og Beden. Den eneste Basis, paa hvilken Japan og Rina muligens kan forliges, er, at Rusland bliver i Manchuriet, men lover at lade Korea beholde sin Uafhængighed. Det er Korea, som det gjælder om for Japan at redde ud af Ruslands Klør.

Blandt Brobyggere.

Red Wing Studenter udgiver en Avis. Studenterne ved Red Wing Seminary vil denne Maaned begynde at udgive en Avis, Remnica, hvilket er det indianske Navn for Byen Red Wing, og som betyder Land, Himmel og Vand. H. A. Hanson er den nye Avis' Bestyrer og Mr. Saby Redaktør.

Red River-Dalens Pionerer.— "Gamle Settlers Forening" er bleven stiftet i Crookston under Navnet "Crookston Auxiliary of the Red River Valley Old Settlers' Association". Embedsmændene er: Præsident, Kongressmand Galvor Steener-son; Vicepræsident, John Cromb; Sekretær, Mrs. Love Braley; Kassierer, William Angellm; Medlemmer af Direktionen, Elias Steener-son, Remy Fortier og J. P. Marcum. Fem og femti Personer, der nedsatte sig i Red River Dalen før den 31te December 1881, sluttede sig til Foreningen.

Settler-Stevnet i Decorah. Norste "Old Settlers"-Foreningen holdt sit Aarsmøde paa Colledgegrunden sidste Lørdag, som før bestemt. Tidlig paa Dagen var Belæret dygtig holdt, som vist afholdt mange fra at vove sig ud. Havde de bare vidst, hvor albeles fortræffelig og koselig alt var indrettet i det store, vakre Gymnastiklokale, hvor Barneapparater nylig var indsatte, saa havde langt flere fra Landet dristet sig ud. Lidt efter lidt øgedes dog Antallet af Deltagere, saa der efter Middag var en ganske anseelig Forsamling. Styrelse med en ypperlig Middagsmad af udvalgte Retter og varm Kaffe, var man ved halv 2 Tiden færdig til at begynde med det egentlige Program.

Luther College Band under Prof. Hansons Ledelse spillede saadan opløftende og gripende Musik ved Begyndelsen og senere, imellem Talerne, at det rørte Hjertesitrenge og fremlokkede Glædestaarer af manges Dine.

Derpaa holdtes af Dagens Taler, Johs. B. Wist, en onslaende Tale paa norste, hvorefter Prof. Deblen talte først paa engelsk og endelig lidt paa ægte Valdersmaal.

I det Forretningsmøde, som holdtes, gjenvalgtes alle Embedsmænd, som da udgjør en eksekutiv Komite for næste Aar. A. Jacobson, Præsident; Prof. L. S. Reque, Vice-Præsident; Knut Thompson, Sekretær og Johan Hegg Kassierer. Det blev besluttet, at næste Aarsmøde skal holdes i Løbet af den første Uge af Juni Maaned. Det venlige Tilbud at benytte Colledgegrunden som Mødested, modtoges med Taknemmelighed.

Prof. Deblen fremviste sine Lyshilleder fra Valdris Lørdags Aften til en stor Forsamling af interesserede Tilskuere. Professorens Foredrag over Billeberne, hvortil han brugte Valdrisproget, gjorde, at det blev ikke blot en Kunstnydelse, men tillige morsomt og lærerigt at saa følge med ham paa hans Valdersstur.

A. J. i "Dec.-Posten".

Mrs. Anna Monson. Mrs. Anna Monson døde paa Hospitalet i Rochester Minn., Lørdag den 8de September 1903, som Følge af en Operation, som hun havde underkastet sig, for om mulig at faa Lindring fra en mangleaartig Sygdom. Liget blev bragt til Clarkfield, Minn., hvor hun blev begravet paa den norst-lutheriske Gravplads, under Deltagelse af en stor Skare Slægtninger, Venner, Naboer og Bekjendte.

Mrs. Monson fødtes paa Gaarden Holo, Urland Sogn, Norge, den 6te September 1840, af Forældrene Ellef Ellingson Holo og Martha Larsbatter Rordal. Familien udvandrede til Amerika Mar 1856, og slog sig ned først i Columbia County, Wis., men flyttede to Aar senere til Dodge County, Minn.

Den 27de Mai 1865 blev Anna gift med Henrik Monson (Lie), født den 10de November 1844 i Svanger Sogn, Voss, Norge.

Henrik Monson tjente tre Aar i Landets Forsvar under Borgerkrigen, i hørende det 9de Iowa Regiment. Han tilhører en stor Slægt af udvandrede Vossinger, som er spredte udover Illinois, Wisconsin og Minnesota; saaledes kan nævnes Nils Lie af Deerfield, Wis., som er et Søstendebarn af Henriks Moder.

Henrik Monson og Hustru forblev i Dodge County, Minn. indtil 1878, da de drog til Yellow Medicine County. Her tog de sig Land, og fik da prøve Nybyggerlivet i en Række af Aar, indtil Jernbane tilslut kom over Prærien, og Byen Clarkfield blev bygget paa deres "Homestead".

Mr. og Mrs. Monson var Forældre til otte Børn, af hvilke en Pige døde som Barn to Aar gammel, og Martha, den ældste, gift med M. B. Jensen, døde i en Alder af 32 Aar. De gjenlevende Børn er:

Ingeborg, gift med Peter Anderson af Firmaet Anderson og Jacobson, som driver en abstrakt Forretning i Algerbrugstøstaber i Clarkfield.

Matha, gift med Egbert Johnson, Farmer i Marshall County, Minn.

Enneval, som har et stort general store i Clarkfield.

Emilka, gift med Thorvald Mohn, Re-ataurhandler i Clarkfield.

Eydia, gift med John Sælle, bogat i St. Claire, Minn.

Ella, gift med Thomas Syver-son, Handelsmand i Clarkfield.

Anna Monson vil blive dybt savnet, ikke alene af hendes gjenlevende Ægtefælle, Børn og andre Paarørende, men ogsaa af en talrig Omgangskreds i og omkring Clarkfield.

Hun var en trofast Støtte for sin Mand og en søm Moder, der med sit gode Exempel og kristelige Formaninger gjorde sig Gæld med sine Børns Opdragelse. Alle, som kom i Berørelse med hende, lærte at kjende en jagtmødig, from Kvinde, som var begavet med en sjelden Taalmodighed, stor Samvildighed og Selvopofrelse.

Et Værk af Skandinaviske Kunstnere. Det store Mindeesmærke over General Sherman afsløres i Washington den

15de ds. med stor Glædelighed. Præsident Roosevelt holdt en Tale, og mange høitstående Veteraner fra Borgerkrigen deltog i Ceremonierne. Støtten staar nær ved det Sted, hvorfra Sherman mønstrede de seierrige Veteraner, som var vendte hjem fra Borgerkrigen og forsamledes i Landets Hovedstad. Den skal være det prægtigste og mest imponerende Monument i Washington, og den har jærlig Interesse for os Skandinaver derved, at den næsten ubelukkende er udført af danske og norste Kunstnere.

Da der blev indbudt til Konferrance om et Sherman-Monument, vandt den danske Billedhugger Carl Rohl-Smith Prisen frem for alle Landets fremragende Kunstnere, som deltog i den. Der var i Begyndelsen nogen Misforståelse med, at dette Hverv blev givet til en Udvalgt, men alle maa nu erkjende, at paa en værdigere Maade kunde Opgaven ikke været løst. Rohl-Smith begyndte sit Arbejde i Washington i 1897. Han fandt snart, at han ikke kunde blive færdig paa de fastsatte tre Aar, og ansøgte om en forlængelse af tre Aar, og ogsaa fik. Da han i 1900 døde under et Besøg i sit Fødeland Danmark, var de vigtigste Dele af Monumentet fuldførte eller næsten fuldførte, og her forelaa Skisser til det meste af det, som endnu manglede. Det blev da tilsluttet Kunstnerens Enke, Fru Rohl-Smith, at fuldføre Kontrakten, og hun har løst sin Opgave paa en saadan Maade, at hun derved har sat sin Mand det skjønneste Minde. Hun forsøgte først at faa den store norste Billedhugger, Stefan Sinding, til at komme herover og lægge sidste Haand paa Værket. Dette strandede paa Sindings daarligere Helbred og Altså paa en Amerika-Reise. I midlerid paabegyndte han dog de allegoriske Grupper "Fred" og "Krig". Den danske Billedhugger Carl J. Bonnesen kom i Sindings Sted herover og fuldførte Gruppen "Fred". "Krig" blev fuldført af Nordmanden Sigvald Ashjornson fra Chicago, som for et Par Aar siden reiste Løst Erikson Støtten i Chicago. Han modellerede ogsaa en af de fire Hjørnefigurer, som foreskillede fire forskellige Vaabenarter. De tre andre var færdige fra Rohl-Smiths egen Haand. Dansken Lauritz Jensen lagde sidste Haand paa den egentlige Rytterskulptur. Fru Rohl-Smith leverede selv Tegningerne til en sex Fod bred Mosaik Bord med Navnene paa alle de Slag, hvortil Sherman deltog. Skjønt Støtten saaledes er et Værk af mange Kunstnere, skal den dog gibe Indtryk af et helstøbt Kunstværk, hvori alle forskjellige Dele staar i fuld Harmoni. Dertil kan det vel ogsaa bidrage, at alle de Kunstnere, som har deltaget i Arbejdet er Skandinaver. Det hele Monument er 52 Fod høit. Selve Rytterskulpturen er 17 Fod.

Carl Rohl-Smith blev født i Danmark i 1848 og kom første Gang til Amerika i 1886. Hans største tidligere Arbejde, og det som skaffede ham et Navn her i Landet, var en kolossal Støtte af Franklin, bestemt til at staa midt under Kuppelen i den elektriske Bygning ved Verdensudstillingen i Chicago.

Fra Nær og Fjern.

La Follette bedømt i Iowa.— Governor La Follette may be a statesman, viewed through Wisconsin eyes, but his ranting and raving, charging and counter-charging, frothing and foaming about the "corporation hirelings" while in Iowa recently, marks him in Iowa eyes as a cheap demagogue seeking to bolster up a false position by specious and insidious insinuations always used by agitators and montebanks. La Follette missed his calling by not moving to Kansas earlier, and taken his chances with the fleas and cayuses in the wind-swept, drouth-stricken districts where the population thrives and the coyote sits on his tail and howls in the moonlight.—Britt Tribune.

Rubber-Industrien. Mere end 50 Millioner Pund India Rubber til en Værdi af 30 Millioner Dollars, blev indført til de Forenede Stater i det forløbne Aar. I 1862 indførtes der kun noget over 2 Millioner Pund. Naar Indførselen af Rubber har steget saa voldsomt i de sidste 40 Aar, er det fordi der nu forbruges saa meget mere til mange forskellige Handelsvarer, til Regnklæder, Sko, Maskiner osv. Været for mere end 100 Millioner Dollars forarbejdes aarlig af India Rubber i Landets Fabrikker. Saa stor er Efterspørgselen efter India Rubber til Fabrikkerne, at ikke alene Indførselen er steget fra 2 til 50 Millioner Pund om Aaret, men der indføres desuden fra Ostindiens Skove et Substitut for Guttapercha, kjendt under Navnet Guttajoolatong, medens gammelt Strab af Guttaperchavarer opjames for at bruges sammen med det nye Rubber fra Skovene i Brasilien, Afrika og Ostindien.

Følge Handelsdepartementets Statistik indføres der nu for Tiden tre Slags Rubber Materiale, nemlig mellem 50 og 55 Millioner Pund raa Rubber, fra 5 til 15 Millioner Pund Guttajoolatong og fra 10 til 20 Millioner Pund gammelt Guttapercha Strab, kun stikket til Omsarbejdelse. At benytte gammel Guttapercha til Omsarbejdelse, er en forholdsvis ny Industri, som har udviklet sig i de Forenede Stater i de sidste ti Aar. Guttajoolatong er ogsaa et nyt Materiale, som kan bruges enten i Forbindelse med eller i Stedet for Guttapercha. Det er et Produkt fra Ostindien, især fra Borneo og beskrives som en hvidagtig Substans, der lugter som Petroleum og hærdes, naar det udsættes for Luftens Paavirkning.

En stor Procent af det India Rubber, som indføres til de Forenede Stater, kommer fra Brasilien, endel kommer fra britiske Kolonier og endel fra Kongorikstaten. Erfaring har vist, at det bedste Para Rubber kan produceres ikke langt fra Philippinerne og Exer, som indplanteres fra Sydamerika, hvilket synes at tyde paa, at det med ligejaa stort Gæld kunde dyrkes i vore Besiddelser paa Philippinerne.

Subskriber paa "Amerika".

Billedgaade No. 3.

Fortællingen *Three Men in a Boat*, forfattet af Jerome, staar i Boghylden, men jeg har endnu ikke læst den, saa jeg kan ingen Anmeldelse levere idag. Billedet, derimod, i "Amerika" af Maanefisken, to hattede Mænd i en Baad og en tredje skjorteløs i en rund Vasketub med to Hænder har jeg underkastet en grundig, kritisk Undersøgelse og Betragtning og fundet i alt væsentligt tilfredsstillende og i mange Henseender ganske ypperligt, skjønt det neppe egner sig til Altertavle.

Maanebilledet er nu mest efter min Smag alligevel, skjønt jeg ellers, bekynderligt nok at bemærke, er rødt for Vandet, og jeg har derfor skjænket Billedet en fremkudt Plads paa Væggen i Storstuen, lige ved et kostbart Ojemaleri, jeg kjøbte i Paris ifjor.

Alle Kunstskjønnere her i Kleveland, som jeg har vist Tjassens Billeder til, er enige i, at større Fisk har de aldrig set, og at det er et Kunststykke af første Rang, undtagen Mrs. Paulson, men hun er nu altid contræ, og hvad forstaaer nu hun sig paa Kunst? De eneste Billeder, hun har, er et gammelt Portræt af Manden, som hun fremdeles holder paa at plage Livet af, et Chromo af en rød McCormick Høstmaskine og en stor Dampbaad med fire Vimpler og Flag paa Masten, alle tre hængende Side om Side, fjorten Centimeter fra Himlingen, saa Læseren kan selv forstaa hendes Skjønhedsfands er meget primitiv og ikke kan taes i Betragtning i Betsømmelsen af virkelige Kunstarbejder.

Strax jeg fik Avisen, klippede jeg Billedet forsigtig ud og fæstede det Væggen med to Knappenaler i de to øverste Hjørner, for at faa den rette Belysning paa det; men ikke før havde jeg hængt det op, før alle Fluerne i Huset kom sværmende ind—de lukkede nemlig først Fisk—og traaktede paa det op og ned og truede med at æde op ikke alene den døde Silben, som hænger udenom Vasketubben, men selve Maanefisken; thi i sin Enfoldighed forstod de ikke, at den ikke var fanget endnu; saa var der da ingen anden Raad, jeg maatte sætte det i Glas og Kamme, og nu hænger det i Parloren efter en gul Silkesnor, som før bemærket.

Ja, det er et mageløst Billede. Det viser, hvad en virkelig Kunstner kan producere, naar han har de rette Subjekter eller Modeller for sig. Besynderligt nok, at en saa stor Kunstner, som Tjasse viser sig at være, ikke kunde forstaa paa Forhaand, at det kunde ikke blive noget af at tegne et dødt Uen, Rvelve, Odland og andre daarligere Subjekter—ja, jeg undtar naarligvis Hund—jo, naturligvis.

Saa naturligt, som Billedet er i alle Dele! Naar jeg sidder i Lænestolen og betragter det en halv Times Tid, blir jeg saa stor i Ryggen og saar i den Legemsdel, jeg sidder paa, som om jeg sad og fikket, og saadan Madlyst som jeg saar!—akkurat som da jeg i gamle Dage havde fikket en hel Dag uden Niste,—ja, Ronen er nu rent forstrækket over Spisningen, saa jeg saar ikke Lov til at sidde i Storstuen og betragte Billedet hver Dag; thi blir jeg alt for tung og fed, kunde jo Tubben synke, mener hun.

Jeg beklager høiligt, at jeg i sin Tid vovede at nære Evil i mit stille Sind om Sandheden af Haukanes's Fiskehistorie; men nu, da jeg ser Fisken med mine egne Øjne, føler jeg mig aldeles overbevist om, at han ikke overestimerer Fiskens Vægt; tværtimod, og jeg beder ham derfor indstændigen om Tilgivelse for min Forsyndelse mod ham. Men hvem skulde da have tænkt eller drømt, at der var saa stor Fisk i den lille Lake Ripley? Ikke havde jeg tænkt det, og der er da ogsaa mange andre rettænkende Folk, som har fikket der Dag ud og Dag ind, Nar efter andet, og ikke drømt om eller tænkt, at der var saa stor Fisk der; ialfald har de aldrig udtalt den Tanke i mit Paahør. Jeg kunde opregne jeg Prester, to Professorer, to Doktore, en Klokker og mange Farmere, ja, ikke at nævne to Avisudgivere og Redaktører, to Landagenter og en Prokurator, da disse saa ofte maa vænne sig til at tænke det, de ikke mener, saa det er knapt nok jeg tror Haukanes's Historie alligevel, naar jeg ret betænker mig. Desuden kan jo ikke Kunstneren Tjasse kjende noget til den Historien. Han var jo ikke med. Der er fikket noget Du-lheimsk ved den Historien. Men skulde der træffe til at være saa stor Fisk i Lake alligevel, saa vilde det nu være rigtig ærgerligt, om andre skulde fange den. Jeg tror, jeg indbilder mig, jeg er ung igjen og forsøger Lykken næste Regnveirsdag, og fanger jeg den—ja, det skulde blive morsomt! Godet sender jeg til Haukanes, for at han kan se Uret efter Fiskekrogen, tre Skaalpund giver jeg til Hunden—takfæls Ned, som maa gaa igjen i "Amerika", to Pund sender jeg til Paulson, som vist ikke har spist Fisk siden vi var i New Orleans, tre Portioner beholder jeg selv og Resten sælger jeg; det blir enda ikke saa liden Fortjænte paa en Regnveirsdag. Jeg tænker Ronen kan luge Fiskesuppe første Dag, thi den er jeg saa inderlig glad i. Ja, det er nu saa forskjelligt med Smagen hos Folk. Lænt, oppi den nordvestlige Del af St. Paul, der er en norsk Familie, som har gravet op en gammel Skinke, som har været begravet i over tyve Aar,

og nu luger de Suppe paa den. Den var nok allerede begyndt at stinke, da man begynte den; ja, det var vist netop derfor man gjemte den, og den blev ikke hermetisk nedlagt, saa nu var der bare Svoren, Knogen og Lugten igjen; og lænt, den luger de Suppe paa, sidder omkring Gryden og fortæller gamle Skrøner og gøtter sig, og indbyder endog til Gæstebud paa den, da de tror, der er andre Folk, som har samme Smag, de har! Vel, som før sagt, Smagen er jo saa forskjellig hos Folk, og der er Folk saavel som Dyr, der synes om sng Luat. Rineserne skal nu æde baade Kotter og Mus, har jeg hørt, og de skal nu ligesom være Folk de ogsaa. Dette er nu bare Fantord, men jeg føler mig lidt ærgerlig og hævnjærrig idag, og Tjasse, han var nu ikke at finde nogetsteds. Han har nok gjemt sig, men vent bare til jeg træffer ham. Guttetu! A.....

VIRGINIA LANDS!

Farne af hvilken Størrelse du ønsker; Prisener fra \$10 til \$30 pr. Acre. Besøg mig paa mit Kontor og se Prøver paa Mais og Poteter avlet denne sæson. Den næste Ekspedition vil blive

Tirsdag 3dje Nov.

Jernbanebilletten koster kun \$26 frem og tilbage. Reis med mig og bliv overbevist om, at det er det bedste Land og Klimat for alle Slags Farming.

M. S. ROWLEY
SPECIAL AGENT
Tenney Block,
Rooms 10 and 11. **MADISON, WIS.**

DR. M. IVERSEN,
STOUGHTON, WIS.
Adegamineret ved St. Anthony's Ambrosial Hospital i Norge. Studeret et Aar ved Universitetet i Kjøbenhavn.
Specialitet: Njebrebende og Operations. Hjælper samt Uen- og Ørensygdomme.
Brev paa Engelsk, Lyt eller Norsk besvares strax.

Pianoer "Dyglers"

Ann gib mig Anledning til at give Dylhåntingen angaaende Priser og Betalingsvilkår, og vær søl finde, at ingen har bedre Betingelser at tilbyde.
Dyglers naar De skriver, hvad De ønsker, Pianos eller Orgel.
Carl Haugland
Minneapolis Music Company,
405 Nicollet Avenue
Minneapolis, Minn.

"Amerika's" Agenter.

Følgende er ansat som Agenter for "Amerika" og er bemyndiget til at tegne nye Subskribenter og Brevtere for Kontingenten.

- Wisconsin:**
M. Bjørnsen, rejsende Agent;
Martin Jynstad, rejsende Agent;
G. D. Knutson, rejsende Agent;
Thomas Edwards, Ashland;
Gabr. Anderson, Beaver Creek;
Andreas Wang, Galesburg;
L. Larson, Eau Claire;
S. E. Degaard, Mondovi;
D. E. Hanson, Whitehall;
Hans C. Hougstad, Galesville;
Gilbert Jverson, Hudson;
Jno. Rensløkken, La Crosse;
F. J. Mølb, Lodi;
D. B. Stenerson, Menomonie;
John Wlberg, Mt. Horeb;
Albert Ronnel, Northfield;
Dr. G. B. Anderson, Torfjordville;
P. B. Dahl, Pigeon Falls;
Jens D. Braaten, Prairie Farm;
John D. Johnson, Riving Sun;
Mathew Hansen, Sparta;
Lars L. Kullin, }
Ferd. Rasmusson, } Stoughton.
Christoffer Svendsen, Delhøven;
S. A. Enge, 111 7th St., Wausau.
- Minnesota:**
A. Seeberis, Rock Dell;
G. J. Johnson, Luftu;
H. D. Solum, Barnesville
Mons Hauge, Benson;
Mons Mahlum, Brainerd;
D. A. Espebeth, Jasper;
J. G. Stuverud, Kasson;
Andrew Kolstad, Kenyon;
Adolph Opvick, Lawton;
C. J. Nasjeth, Marlette;
A. H. Boe, Northfield;
Gabr. Birkenes, Oslo;
G. B. Olson, Rushford;
Brown Anderson, Spring Grove
Nels N. Johnson, Stillwater;
R. H. Overland, Twin Lakes;
Ole D. Berg, Wagon;
P. Song, Willmar.
- Iowa:**
L. D. Lillegaard, Bode;
D. Amundson, Cresco;
Geo. E. Johnson, Hamiltontown;
A. L. Kloster, Huxley;
Hans D. Knutson, Jewood;
D. E. Knutson, Joice;
A. E. Landstrub, Lansrud;
D. N. Styve, Lake Mills;
Gustav Johnson, Nasjeth;
Arnoldus Krogsh, Northwood;
A. N. Brudvig Jr., Scarville;
Rev. Aug. J. Torgerson, Somber.
- North Dakota:**
D. M. Bangsnes, Ambred;
Miss Helene Hoff, Palermo;
Rasmus Olson, Merl;
Ole Thoreson, Park River;
Peter Edwards, Ambred;
G. N. Liddahl, Belva;
G. M. Christopherson, Plymouth;
G. C. Weisth, Waterloo.
- South Dakota:**
G. E. Sagsvold, Arlington;
D. E. Halvorson, Brandt;
G. A. Ustrud, 739 W. 10. St., S. Falls.
- Alabama:**
M. J. Søberg, Thorsby.
Texas:
E. E. Colvick, Marie.
-
- Ottende Dplag**
af denne populære Bog er netop udkommet. . . .
- Julegave.**
- Et Udvalg af Eventyr og Fortællinger af
Rasmus B. Anderson.
Pris \$1.00. Portofrit tilsendt.
Skriv til
"Amerika", Madison, Wis.
Dennison, Syd Dakota.

Kirke og Skole.

Den norske Synode.

— Past. H. S. Rue reiser i Slutningen af denne Maaned til Lawrenceburg, Tenn., for at betjene Zions Menighed midlertidig. Han kommer maaske ogsaa til at besøge andre Missionspladse, hvis Tid og Midler dertil gives. Hans Helbred har været saadan det sidste Aar, at en Forandring af Klima er ønskelig. Past. B. J. Fatenes betjener hans Menigheder i Michigan under hans Ophold i Syden.

— Søndag den 20de September holdt Menigheden i Portland, N. Dak., Missionsfest og indviede samtidig sin nye, smukke Prestegaard. Ved Missions Gudstjenesten om Formiddagen prædikede Past. Rørvik. Et Missions Offer paa lidt over \$100 blev optaget. Menighedens Kvindeforening serverede Middag i Bruslat Academys Spisefæl. Derpaa samlede man sig udenfor den nye Prestegaard. Past. J. D. Olvisaker holdt en kort Tale og indviede Menighedens Prestebolig, idet han doælede ved det vigtige Arbejde for Guds Rige som kan udgaa fra Prestens Hus og Hjem. Derpaa fulgte en Tale paa Engelsk af Prof. Hagestad Bestyrer for Bruslat Academy, og en Tale paa Norsk af Prof. Rasberg, forhenværende Bestyrer for Grand Forks College. Saa traadte Past. Rørvik frem og overrakte paa Portland Menigheds Vegne en Gave til Past. Lien og Familie, bestaaende af et Sæt Møbler, "Rug", samt "Sideboard", alt af fineste og kostbareste Slags. Hatton Menighed havde dertil sendt en Penges gave paa \$50.00.

Den nye Prestegaard, sammen med Menighedens pene Kirke og Bruslat Academys to Bygninger, er et skjønt Bilde om Folkets Offervillighed i denne Egn.

Den Forenede Kirke.

— Lørdag den 10de ds. var der ialt indskrevet 265 Studenter ved St. Olaf College.

— Pastor J. Olsen i St. Ansgar, Ia., er i Bedring, saa der er meget Haab om, at han kan komme sig igjen.

— Under Missionsmødet i Canton, S. D., og Jubileet af Augustana College blev der subskriberet og delvis indbetalt henved 1500 Dollars til Collegeet og 3200 Dollars til Missionen, ialt \$4691.29.

— Pastor Silseth i Larimore, N. D., har faaet Kaldsbrev fra St. Olaf Menighed i Devils Lake, N. D., samt fra Zion, Bærnæs og Betlehem Menigheder i Omegnen, Pastor A. D. Fontalerns forrige Kald. Om han modtager Kaldet, er endnu ubekendt.

Fra St. Ansgar Seminary.

(For Amerika.)

St. Ansgar Seminary begyndte sit 17te og syvende Skoleaar den 10de September, med omtrent det samme Antal Elever som i Begyndelsen af det forløbne Aar. Forrige Aar steg Elevertallet til 107 det største paa omtrent ti Aar. I Aar er der Udgifter for at Antallet kan blive endnu større. Skolen har iaar to nye Lærere; nemlig H. D. Bjørle og Louise Olson. Fakultetet bestaar af følgende Personer: John P. Landberg Principal, M. R. Odegaard, H. D. Bjørle, Caroline Thompson, og Louise Olson.

Søndag den 27de September feirede St. Ansgar Seminary sit Femogtyveaars Jubilæum. Pastor Gerhard Rasmusen fra Minneapolis prædikede og Prof. Dr. C. A. Melby fra St. Olaf College holdt Foredrag. Ved Offeret indkom over 60 Dollars til Afbetaling paa Skolens Gjæld. Den store Gjæld, som St. Ansgar Seminary har baaret paa nu i mange Aar, har i mange Maader været en Anstødssten for Skolens Fremgang; men nu da denne Gjæld paa det nærmeste er betalt, burde der ikke være nogen Hindring for at Skolen skulde gjøre store Fremskridt. Pastorerne J. A. Urnes og M. E. Waldeland har været ivrige i at samle Penge til Afbetaling af Gjælden. A. D. Rep.

Kvindeforeningen

i Pastor J. A. Stubs Menighed mødte den 16de Okt. i Alderdomshjemmet selv om Veiret ikke var saa gunstigt som man kunde vente for en saadan Anledning, var der dog fremmødt Kvinder fra de tre Distrikter tilhørende Kristkirken i Stoughton. Pastor Wiase og nogle fra hans Kald var ogsaa tilstede. De samlede i Kirkesalen, hvor undertegnede hød dem hjertelig velkomne.

Der holdtes da en Bøn og Tale af Pastor Bredejen, hvori han med sin sædvanlige Tankeløshed mindede om Synodens Jubelaar og paaviste for det første, at vi i den norske Synode virkelig har Grund til at juble og være glade og dernæst, hvorledes vor Jubel og Glæde skal gte sig, for at den kan være kristelig og Gud velbehagelig.

Efter denne Andagtskund, blev Kvinderne budne ned i Spisefalen, hvor de glædede baade sig selv og andre, medens de deltog i den Bedættning, som er almindelig ved saadanne Sammenkomster. Denne Gang blev ogsaa Anstalten erindret, hvorfor taltes hjertelig.

Derfor jeg ikke havde været saa greben af den Bevidsthed, at denne Kvindeforening oftere har Martin Luthers Barnehjem og Alderdomshjemmet i kjær Erindring, var det min Bestemmelse at have mindet om Dnskeligheden af at faa et Slaguhur i den nederste Etage i Synodens Alderdomshjem. En

Tidsangiver vilde der være høist kjærkommen. Der gaar ofte de Gamle og vilde have den Fornøjelse at tælle de flygtende Timer, som de endnu har igjen at leve.

Det er en noksom bekendt Sag, at Kvindeforeninger er blevne en Kraft i vort Samfund. Hvis nu en eller anden Kvindeforening vilde betænke M. S. Barnehjem og denne Anstalt forholdsviis saa rundhaandet som Kvinderne af Stoughton Menighed har gjort og vistnok fremdeles vil gjøre, da fik nok et passende Uhr, der med sin Talstive, Tids og Datoangiver kunde glæde de gamle ligesaa meget som det paa Bæggen, fæstede Billede af Johannes Evangelist, der antager sig Jesu Moder som sin egen.

Om nu ikke en hel Kvindeforening, eller flere Personer inden samme, viste denne Melgjerning, saa kunde ogsaa en Mand eller Kvinde gjøre det. De Gamle vilde have Gaven i hjertelig Erindring ligesom Tilfældet er med hint Billede, der fremdeles viser den indtrædende i Hjemmet Synodens Henfigt og Maal med dets Dprettelse.

M. P. Rub.

Den 14de Oktober ved Luther College.

Collegets Stiftelsesdag, den 14de Oktober, feiredes ifølge "Dec.-Posten" som sædvanlig ved Luther College i Onsdags. Klokken 7 om Aftenen trændtes alle Lysene, og Bygningen var smukt illumineret. Fra Taarnet lygte i elektrisk Flammekrift "Q. C." og "Soli Deo Gloria", og fra Binduerne paa Syd siden af Taarnet: 1865, og paa Nord siden: 1903. Under Illuminationen spillede Collegets Musikkorps først "Vor Gud han er saa fast en Borg" og senere andre Stykker. Glee Klubben sang "Fra Østerland".

Klokken halv otte slukkedes Lysene, og den store Forsamling udenfor Collegeet begav sig til Gymnastiklokalet, hvor Festen feiredes. Denne begyndte med Ulyngelsen af Salmen: "Over den Herre, den mægtige Konge med Gæde". Dernæst introduceredes Aftenens Festsaler, Prof. E. D. Raasa fra Lutheran Ladies' Seminary i Red Wing, som talte om "Nordmændenes Indsats i det amerikanske Landsliv". Dette Land og dets Forfatning er som et stort co-operativt Selskab, hvor hver Aktieer har en Stemme. Nordmændene var i Begyndelsen beskædede; de troede ikke, de havde noget at indsette, men senere fandt de, at de havde en Historie, Literatur og Religion. Luther College var det, som havde lært Nordmændene Værdien af deres Indsats, lært dem at gjøre Brug af den. Selv om Luther College ikke havde gjort noget andet, var der dog Grund til at prise det. Men Luther College havde gjort mere end dette, hvad Tale ren paa en træffende Maade paaviste. Derfor var Collegeet en vigtig Del af

Nordmændenes Indsats i dette amerikanske co-operative Selskab.

Efter Prof. Raasa's Tale sang Collegeets Kor "Proudly as the Eagle", og saa holdt E. D. Bolbum en Tale.

Koret sang saa: "The Soldiers Farewell".

Da Præsident Preus var ved Luther Seminars Fests i Hamline, læste Prof. Ræseth op de mange Gratulationstelegrammer, som var indløbne. Der var et fra Professorer og Studenter ved Luther Seminary, som sædvanligt paa Latin, fra Hr. Oliver B. Willan, en Graduent, som nu er i St. Louis, fra H. A. Preus Luth. Akademi, fra Pastorerne Neque og Wein i Spring Grove, fra Fakultetet ved Glenwood Akademi, Pacific Luth. Akademi, Grand Forks College, Wittenberg Akademi, Synodepresterne i Chicago og Luth. Normal School i Sioux Falls. Festen sluttede med Ulyngelsen af Salmen: "Lad os b:de Ulyngelsen af Salmen". Hr. Moldstad fungerede som Aftenens Præsident.

Seminariets Jubilæum.

Den 14de Oktober feiredes en sjelden høitidelig Fests i Hamline, idet det da var Seminariets Femogtyveaars Jubilæum og tillige femogtyve Aar siden Prof. H. G. Stub blev ansat som Professor der. Fra alle Kanter, hvor Synoden har Repræsentanter, kom der Graduerter fra Seminariet, ældre Prester og Professorer, som har været Kirkens Banerbydere i dette Land, og mange andre Venner for at høitidelig holde Festen med Seminariets Lærere og Studenter og Menighedsfolket i Twillingbyerne. Der var alt for mange til at de kunde faa Plads i Sælen, hvor Programmet gaves, og mindst Halvparten af de tilstedeværende var ude af Stand til at komme ind. Der var omtrent hundrede Prester tilstede, blandt dem Synodens Fædre, den ærværdige gamle Past. H. A. Stub, Synodens Formand Dr. W. Koren, Dr. Laur Larsen, som i enogfirti Aar har staaet i Spidsen for Luther College i Decorah, og Prof. J. B. Frich, Luther Seminars tidligere Bestyrer.

Det var i 1876 at Synoden gjorde en Begyndelse til et selvstændigt Seminarium i Madison, Wis., men først i 1878 blev den teoretiske Afdeling skøiet til den tidligere oprettede praktiske, og man regner derfor Seminariets Udvikelse fra det Aar, da det fuldstændige Kursus blev aabnet. Seminariet har haft mange Kampe at gennemgaa i disse femogtyve Aar. Fra Madison blev det flyttet til Twillingbyerne.

En Seminarbygning blev reist i Robbinsdale, men fortrædes af Niden. Saa maatte atter Gjæringens fortsættes i uhenfigtmæssige leiede Lokaler, indtil der for saa Aar siden reistes den prægtige Bygning i Hamline.

Et meget langt og indholdsrigt

Program blev leveret ved Jubelfesten. Det varede fra halv otte til halv et. Dr. Laur. Larsen indledede med Bøn, og Prof. Joh. Ulvisaker ønskede alle Gæster et hjerteligt Velkommen. Dr. B. Koren holdt derpaa den egentlige Fests tale. Han talte om hvilke store Krav en saadan Lærestalt som det teologiske Seminar maa gjøre Fyldest for nu for Tiden i Modfætning til før, da man maatte nøie sig med mindre. Prof. H. G. Stub holdt Festtalen for Seminariet og fremholdt, at det var Anstaltens Maal at udsende Mænd, som ikke var Menneketrælle, men kun kjente den Herre, som har kjøbt dem saa dyrt. Taler fulgte af to af Seminariets ældste Elever og af Prof. J. B. Frich.

Aftenens Glanspunkt var da Prof. Størdhardt paa Concordia Seminaris Begne meddelte Jubilanten Prof. Stub den teologiske Doktorgrad. Prof. Størdhardt's Tale holdtes paa Latin, ligesom ogsaa Prof. Stub brugte det latinske Sprog, da han talte for den Aften, som var beviist ham.

Past. Th. Nilsson af St. Paul holdt en Tale for Prof. Ulvisaker og afslørede et Ojemaleri af Professorens, som hans forudmødte Elever havde ladet male og forærede Seminariet. Portrætet er udført af Kunstmaler H. Gaustad af Minneapolis.

Prof. Hoene fra Wisconsin-Synodens Seminar i Milwaukee, Præsident Gaustad af de forenede lutherske Synoder og Direktør Bünger af Concordia Seminar i St. Paul frembar dernæst sine Blyantstikninger. Præsident C. K. Preus talte paa Luther Colleges Begne og Prof. A. Mikkelsen for Lutheran Normal School.

Past. C. S. B. Hoel talte dernæst for de 27 Menigheder, som Prof. Stub til forskjellige Tider har betjent. De havde foretaget en Pengesindsamling og havde desuden sendt en Mappe med Fotografier af sine Kirker. Et Ur var indkjøbt for endel af Pengene og overraktes Professorens ved Past. Hoel.

Programmet oplivedes ved Sang af Studenternes Glee Club og af St. Pauls Menigheds Kirkekor. Det sidste afsluttede Festen med Olaf Paulus's Festsantate.

Prof. J. Ulvisaker, som nu ved det nylig indførte Rotations System bliver Seminariets Bestyrer, fungerede som Aftenens Præsident. Han oplæste til Slutning en stor Mængde Blyantstikningsbreve og Telegrammer til Seminariet og til Prof. Stub. Blandt disse kan specielt nævnes Blyantstikninger fra Biskop Bang i Kristiania, Biskop Skaar i Trondhjem, Biskop Heuch i Kristiansand, fra den norske Sjømandsmissions Bestyrelse, fra det tyske Universitet i Watertown, Wis., fra Past. Bjarnason af den islandske Synode, fra mange af Presterne i den norske Synode og fra de fleste af Synodens Aledemier.

Norges Kirke og den norske Synode.

(Af Past. N. Sommerfeldt i "Kirketidende").

En Sætning i min Svarartikel paa "Kirketidendes" Anmeldelse af "Signal" har "Lutheraneren"s Redaktør kastet sig over og mistydet derhen, at jeg skulde mene, at Norges Kirke er uenig med Synoden i Læren om Omvendelsen og Naadevalget. Jeg glæder mig over den Anledning, som denne Mistydning giver mig til herved at fremkomme med en kort Redegjørelse for "Kirketidende"s Læsere angaaende min egen Stilling til nævnte Lærepunkter samt min Opfatning af Norges Kirkes Forhold til de samme Læredomme.

Den af "Lutheraneren" anførte Sætning fra min Artikel lyder saaledes: "at den norske Synodes Lære efter Forbindelsen med Missourisynoden ikke i alle Punkter er i Overensstemmelse med Moderkirkens—ikke engang med Biskop Heuch—, er noget, alle ved." Denne Sætning—som jeg indrømmer er uklar—er af nogle bleven misforstaaet, som om jeg skulde mene, at Synoden paa Grund af sin Forbindelse med Missourisynoden har forandret sin Lære til Afvigelse fra Moderkirkens. Just det modsatte er min Mening: at Moderkirken i Norge har forandret sin Lære i enkelte Punkter, mens Synoden under Paavirkning fra Missouri holdt fast ved det gamle.

Men "Lutheraneren"s Redaktion mistyder hin Sætning endnu værre. Omendkjænt jeg strax nedenfor i samme Artikel har sagt, at jeg er forbisset om, "at Norges Kirke i alle væsentlige Dele af Læren er enig med Synoden", saa finder dog "Lutheraneren"s Redaktion af hin Sætning om Uoverensstemmelsen at maatte uddrage følgende besynderlige Slutning: "De Punkter, som her sigtes til, kan neppe være andre end Missouriernes eiendommelige Lære om Omvendelsen og Udvælgelsen." Efter dette maa altsaa "Lutheraneren"s Redaktion enten ikke regne Læren om Omvendelse og Udvælgelse til de væsentlige Dele af Kristenlæren. Eller ogsaa gjør den sig skyldig i en forsættelig Mistydning af mine Ord. Jeg har Grund til at tro, at "Lutheraneren" som Organ for de kirkelige Partier, som netop paa Grund af Uenighed i Omvendelses- og Naadevalgs læren har voldt gjentagne Splittelser blandt Kirkefolket herover, ikke for Alvor mener at regne disse Læredomme blandt de mindre væsentlige. Derfor maa jeg opfatte hin Slutning som en forsættelig Mistydning, jeg herved vil protestere mod, saavel for min egen Del som for Kirken derhjemme.

J Norges Kirke har, som bekjendt, Lærespørgsmaalene om Omvendelse og Udvælgelse aldrig været Gjenstand for en saadan heftig og indgaaende Strid som herover. Derfor har Norges Kirkefolk heller ikke faaet disse Lærepun-

ter saaledes ind paa Livet, at der er taget Parti for eller imod de forskjellige Anskuelse paa dette Omraade. Men for den, som er kjendt med Kirkeforhold i Norge, er det ikke nogen Hemmelighed, at ogsaa der føres en Strid—om end mere i Stilhed—af just den samme Art, en Strid om Naadelæren mellem de samme to forskjellige Landsretninger, som her er skiste fra hinanden i den norske Synode paa den ene Side og de tre andre lutherske Samsfund paa den anden.

Jeg vil kalde den norske Synodes Parti for "Objektivisternes", fordi de med Guds Belsignelse har hævdet Kristendommens herlige objektive Side*) mod den ensidige og usunde Subjektivisme, som repræsenteres af det andet Parti. Og saavidt jeg har forstaaet det, var det den senere Haugianisme (herover Ellingianismen) og de derpaa følgende store Bættelser i Norge i 50-Arene, som førte med sig den subjektivistiske og pietistiske Retning i Lære og Liv, som i 60 og 70 Aarene fik stor Magt i Norges Kirke, og herover repræsenteredes af Konferensfolket og Hauges Synode. Objektivisternes med sin gammellutherske sunde Naadelære og sin trygge, glade Barnetro blev saavel i Norge som her forudsømt og forkastede af disse stærkt bevægede og følelsesfulde, men trangsynte og dømmesløge Subjektivister, som med alt sit Alvor dog sjelden naaede Frigjørelsen til glad Visshed om Barnekaaret ved Naaden alene.

Selv kom jeg i min Bættelsfestid og mine første Prestegaar under sterk Indflydelse af Subjektivisternes. Denne Landsretning maatte paa hin Tid—i 80 Aarene—siges at være den herskende i Norges Kirke. Men den sunde gammellutherske Kristendom havde—Guds Lov—fra Barndommen et sterkt Tag i mig gennem min egen Farg Paavirkning, og efter at have trættet og slidt under Subjektivismens og Pietismens Jernaag i tunge Aar, fik jeg lidt efter lidt ved Guds Naade Diet aabnet for den herlige objektive Side af Kristendommen. Næst efter min Fars Opdragelse—betsignet være hans Minde!—takker jeg den ærværdige Veteran i Synoden, Past. Ottesen, for megen god Hjælp til denne Frigjørelse. Det var under mit første Besøg blandt Synodens Prester, at jeg fandt igjen min Fars Kristendom og forstod, at jeg var kommen paa ret Vej.

Jeg kan ikke sige, at det var ad den teologiske Erkjendelses Vej, jeg kom til Synoden,—jeg har altid interesseret mig mere for den praktiske Teologi i Prestegjerningens Udøvelse end for Teorierne; men det var Synet af det

*) Den Side af Kristenlæren, som fremstiller os som Objektiver (Gjenstande) for Guds Naade ("Gud er den, som virker i os baade at ville og udrette"), modsat den subjektive Side, som fremstiller os som Subjekter ("handlende") ("Forarbejder eders Saliggjørelse med Frygt og Bæven").

glade, trygge Barnekaar, grundfæstet i Troen paa den objektive Forløsning, og aabenbaret i ærlig Frihed og Udbundenhed, parret med mandig Offervillighed barnlig og Lydighed. Blandt Subjektivisternes havde jeg mødt saa meget af Trællekaar, Trangsyn, Dømmesløge, Mistænksomhed, Rhyt og Klage, Uredelighed og Skindhellighed. Ogsaa Objektivismen har sine særegne Farer, naar den bliver ensidig. Da fører den til død Rettroenhed, Selvsikkerhed og Ufordragelighed. Men i den norske Synode har jeg gjenfundet min Fars junde, ædle Kristendom, som, saavidt jeg skjønner, i sig forener baade den subjektive og objektive Side af Kristendommen til den sande Lutherdoms sterke og skjønne Kristendomsstiftelse.

Og denne samme Udvikling fra Subjektivismen til klarere Syn paa Kristendommens objektive Side har inden Norges Kirke faaet mere og mere Magt i Løbet af de sidste 20 Aar. Virkningen er ikke vanskelig at se for den, som er kjendt med den yngre Kristenslegt i det gamle Land: en friere, ærligere og mere mandig Kristendom holder paa at afløse den gamle mere velske, vaklende og uvise.

En Prest, som som gik over fra Synoden til den Forenede Kirke, skrev til mig: "Jeg føler det, som om jeg er kommen hjem til Mor." Jeg svarer: at komme til den norske Synode var for mig at komme hjem til Far. Og der ligger meget under disse Udtryk.

Om en Naadevalgsstrid nu brød løs i Norges Kirke, tør jeg ikke sige, at den største Del vilde følge Synodens Lære. Thi det gamle gode latinske Ordsprog gjælder endnu: argumentum pessimi turba est*). Men det er min Overbevisning, at den bedste oplyste og mest prøvede Del af Norges Kirkefolk, baade Læg og Lærd, vilde tilstemme Synodens Lære; den Del, som har Fremtiden for sig i Norges Kirke, fordi den har Ungdommen og det hele sande Evangeliums evig unge Livskraft.

*) Den fletteste Sags Argumenter er Maaften.

Forenings-Sange.

En Pamflet, som vil interessere mange, som sørger over Kirkesplittelsen blandt vort Folk, er netop udkommet. Den er tilegnet det norske lutherske Kirkefolk i Amerika, og indeholder blandt andet: en Indledningsang, en Sang til hvert af de fem norske lutherske Kirkesamsfund, samt en Jubelsang, udsatte som Kor-sange med ny, fjerstemmig Musik. Faas hos Udgiveren, Pastor N. R. Fjellstad, Springfield, Minn., for 30 Cents. Fire Exemplarer for en Dollar. Prøv dem, og behold saa det gode.

Fra Bygland, Minnesota.

Hr. Redaktør!—Jeg faar idag gribe til Pennen for at sende dig nogle Ord, da jeg ser saa mange skriver i dit Blad og forsvare dig for de Angreb du faar af saa mange Blade, især "Nordvesten" og "Fram". Jeg holder ingen af disse Blade, saa jeg kan ingenting sige desangaaende. Jeg holdt "Nordvesten" for mange Aar siden. Jeg tror det var før "Amerika" saa Dagens Lys. Siden holdt jeg "Norden", indtil Carl blev Redaktør, og jeg var Agent for den ogsaa, men da sidstnævnte blev Redaktør, opsigde jeg baade Bladet og Agentskabet, fordi Indholdet blev saadan, at jeg ikke kunde anbefale det til Kirkefolk, som alle norske er her. Nu har jeg holdt "Amerika"—jeg kan ikke sige, hvor længe. Det glæder mig at se, der er flere, som forsvare "Amerika" og bets Gier og Redaktør mod alle Angreb fra den lavbenede Presse. Jeg er enig med dem alle; jeg ser intet ukristeligt i Bladet, og heller ingen forargerlige Avertninger. Saa alle de Blade, som siger saadant, taler Løgn. Det glæder os ogsaa at se, at Bladet i August fik 600 nye Abonnenter og i September 700. Nu har det vel snart saa mange, at det kan komme 2 Gange i Ugen med

32 Sider. Jeg for min Del ikke det bedre, hvis det kom i et og ikke i to Dele, og at det kunde komme ud, saa vi fik det senest Lørdag.

Ugen, der endte med den 3dje ds. fik jeg 4 No., men intet Ugen før, det ikke jeg ikke, da jeg ikke saa godt kan faa se over alt. Dog jeg har nok gjort det til denne Tid. Jeg læser, som jeg før har sagt alt, undtagen "Den flittke Kvinde paa Tjele", den kunde man for min Del ligesaa godt udelukke og sætte andet mere interessant istedet, og jeg tror flere vil sige det samme.

Hvad Arbeiden angaar, saa blev det et godt Aar her ruadt. Men Lærskningen er endnu ikke forbi, da Regnet har været til Hindrer, uagtet her er mange Lærskemafliner i Town of Bygland.

Jeg har uagtet dit liberale Tilbud endnu ikke kunnet faa nogen ny Abonnent paa dit Blad, men jeg vil derfor ikke give op; det kan lykkes for mig endnu og saaledes ogsaa for dig og dit Blad.

Med Agtelse
G.

Tat.

Hvem denne B. D. Løbbøl er, som skrev Artiklen i "Amerika" No. 80 for 2den Okt., ("Løgit", Omvendelse er hvad den bebuder), tør jeg

ikke have nogen Mening om, og det er mig heller ikke Hovedsagen. Men Tak skal han have, og det vist ikke alene af mig, men af hver en, som kjender Sandheden, hvor de forresten hører hjemme i det kirkelige og har læst den, saa vil dette Bidnebyrd glæde enhver. Man kan her i No og stille Betragtning læse sig til Visdom, uden at blive stødt af hadste Sidehug for at komme en Modstander ind paa Level. Nei, bare No og Sindighed, Dybde og Klarhed over det som Forfatteren tager for sig. Den fortjener at blive trykt og læst af "Lutheraneren", "Skandinaven" og "Decorah-Posten"s Læsere, og læses over igjen af "Amerika"s Læsere med al Eftertanke og Alvor. Intet andet Læsestof kan nogen af disse Blade skaffe sine Læsere, som gjør saa megen Nytte eller erstatter den klare Udredning af dette Tvistens Punkt, som denne gjør, og især da "Lutheraneren", som den er tilegnet. Her kan ialfald ikke klages over Personligheder, som ofte er et Smuthul for den Redaktør, naar han vil undgaa at lade sine Læsere faa se en klar Sandhed, som er ham imod. Nu er den vel for lang for det Blad, saa den kan ikke affe Rum for den; men Rum for Pastor Hougen er der altid i "Lutheraneren", om han optager Side efter Side, og Nummer

efter Nummer, og med sit ubefindlige Bildskab som ofte er saa meningsløst og uden Tak for en Teolog at være, at man kan blive sygt af at se alt det Sprak, som hans Skrifter kaster af sig. Og saadant skal det Blads Læsere underholdes med, og enda skal "Amerika" bære Skylden for Bitterhed mod navngiven Mand i den Forenede Kirke. Ja, man faar høre mangt, før Dreene falder af. Vel, hav Tak, du som skrev, du hilses fra en som elsker Sandheden.

X.

Et liberalt tilbud! \$1.00 værd af varer 27c. for kun 27c.
For at introducere vor nye katalog vil vi ved modtagelsen af 27 cts. sende Dem følgende: 12 ark brevpapir med assorterede vers og blomster; 1 norsk-engelsk brevbog; 1 norsk sangbog; 1 selskabs-spil (spaabog); og et exemplar Napoleons March. Disse artikler sælges overalt for \$1.00 — vor pris er bare 27 cts. Adresser: J. Leachman & Son, 1417 Wash. Ave. South, Minneapolis, Minn.

The Capital City Bank

Direktører: J. W. Gobbins, Præsident og Kasserer; L. M. Fay, Vice-Præs.; Jos. Hausmann; Wm. Jacobs; M. S. Klauber; Carl A. Johnson; A. G. Hollister; Wm. J. Gobbins, Assist. Kass.

Dr. J. L. URHEIM

Bolig: 933 W. Division St., Chicago.
Kontorlok: Ell 9 Form., 1-2 og 6-8 Eftermiddag.
Norff Læge.
Besøgende Læge ved Cook County Hospital.
Specialitet: Krontiske Sygdomme.

Strand-Settlementet

er vort nye

Norske Settlement, som nu er anlagt i det berømte Swan River Distrikt i Canada.

Vi har overtaget en større Strækning af dette udmærkede Land for denne norske Koloni, og vi er istand til at byde Settlerne uhørt fordelagtige Vilkaar. Ikke alene tilbydes dette rige Land til den lave Pris af \$7.00 pr. Acre med 9 Aar til at betale det i, men hver Kjøber kan, ved Siden af det Stykke Land, han kjøber, faa sig frit Homestead paa 160 Acres, saa at han faar

320 Acres for bare \$1120.00.

Benyt denne gunstige Anledning diebliffelig, da du vist aldrig faar et saa liberalt Tilbud igjen. Vent ikke, til det blir for sent. Vi giver ogsaa 160 Acres til Kirke og Prestegaard, saasnart 40 Kvartsektioner er solgte. Jernbaner i Nærheden. Nok af Skog til Brændsel og til Byggemateriale. Skriv efter Oplysninger strax. Opsæt ikke dermed.

A. D. TOLLEFFSON,
410 Endicott Bldg., ST. PAUL, MINN.

"Amerika" anbefaler paa det bedste.

Agenter ønskes.

Nyt Settlement.

Godt og billigt Land.

Fra San Diego, Californien.

Hr. Redaktør!—Det er nu snart fem Maanedes siden vi forlod Slægt og Venner, og begyndte vor Pilgrimsrejse til den vestre Verdensdel. Ja, det er underligt, hvor Tiden løber hen her i dette Solens Land, hvor den ene Dag er ligesaa klar og blank som den anden.

Vi har næsten ingen Regn havt, siden vi kom til Californien. Her i San Diego er det meget behagelige, end det var i Los Angeles, fordi Nat og Dag har næsten den samme Temperatur og Solen skiner hver eneste Dag.

San Diego er en meget pen og rolig By med 25 000 eller 30,000 Indbyggere. Den er beliggende ved Rysten af det stille Hav, hvor de udenlandske jaavel som de indenlandske Skibe ofte kommer med alslags Varer.

For en Ugestid siden kom her et norsk Dampskib fra britisk Columbia, som aflastede 6,000 Tøns Kul. Min Hustru og jeg gik ned paa Bryggen, og saa snart de hørte vi kunde tale Norsk, bød de os at komme ombord, hvor vi havde et noksaa behageligt Besøg. Igaar var her et Dampskib fra San Francisco, som aflastede 4 Carloads med Sukker samt 8 Carloads med Havre

og Potetes og endel andre Varer. Ligeledes kom der et stort Seilskib igaar fra London, England, som nu ligger ved Bryggen og aflaster 22,400 Tønder (Barrels) Cement. Igaaraftes kom her ogsaa et stort Seilskib fra Hamburg, Tyskland, med adskillige Varer, som man vil begynde at aflæsse idag.

Her i Byen er pene Hoteller, og her er ogsaa 30 Kirker, blandt hvilke er en pen lutherisk Kirke. Her er ogsaa mange pene Forretningshuse og Butiker med et godt Dplag af gode Varer, men Traffiken synes at være ganske liden.

Vi opholder os nu paa Olympia, hvor vi har to noksaa gode Værelser, og her agter vi at forblive saa længe vi bliver i San Diego, hvor længe kan jeg ikke sige, maaste etpar Uar eller mere. Uagtet vi har mange kjære Minder om det Hjem og de Venner vi efterlod i Wisconsin, saa ønsker vi os ikke tilbage, thi her paa Olympia har vi det godt; det er i Sandhed det bedste Hjem vi har havt siden vi kom til California.

Værtinden, Mrs. Holmquist, er en svensk Kvinde, som holder godt og rent Hus til billig Pris, og jeg kan i Sandhed anbefale dette Sted til enhver som kommer her, forvisset om, at de vil finde sig vel tilfreds.

Ligeledes er her i Huset en duellig

Læge, og skulde nogen have Forretninger med Norge eller Sverige, saa kan jeg underrette dem om, at en norsk og svensk Vicekonsul er at finde her i dette Hus.

Deres hengivne
D: Knudson.
Room 14, Olympia, San Diego, Cal.

Brug Gas som Brandst.

Penge tillaans.

The Wisconsin Life Insurance Company, som har sine Kontorer i No. 24 E. Millin St., Madison, Wis., har Penge at ublaane i Dane So. mod Sikkerhed i fast Eiendom.

STOUGHTON STATE BANK,
Stoughton, Wis.

Capital paid in . . . \$25,000
Surplus \$25,000

Does a General Banking Business.
Solicits Deposit Accounts, and Pays Interest on Time Deposits.
GEO. DOW, President
ROBE DOW, Cashier
GILES DOW, Ass't Cash.

To billige Bøger.

Vi har fikret os Restoplaget af det storartede illustrerede Værk

"Vore Fædres Liv"

ved Nordahl Rolfsen og Prof. Gerhard Gran, et Værk paa 600 Sider med 40 helfides Billeder af N. Bloch. I pragtfuldt Originalbind.

Denne Bog, som hidtil har kostet \$3.00, kan vi, saalangt Dplaget rækker, sende portobetalt for \$1.25.

Ligeledes har vi erhvervet Restoplaget af

"Wergelands Skrifter i Udvalg"

en godt indbundet Bog paa over 900 Sider. Den indeholder et Udvalg af Wergelands Skrifter. Saalangt Dplaget rækker kan vi ogsaa sende denne Bog portobetalt for

\$1.25.

Skriv til Amerika Pub. Co., Madison, Wis. Den, som kommer først til Møllen, faar først malet.

Norske Lutheranere, kom til Avelve Settlementet i Assiniboia, Canada!

Naar I udvandrer til Kanada, betænker I, hvorledes I blir stillet med Hensyn til Menighedsforbindelse? Dette er en meget vigtig Sag; thi iblandt de Tusinder af Nordmænd, som har udvandret til dette Fremtidsland, er der meget saa, som har dannet Menigheder. Dette kommer deraf, at de har spredt sig over et for stort Areal. Dette Savn kan nu afhjælpes, da undertegnede har overtaget en større Landstrækning nær Redvers i sydbøstlige Assiniboia, som vil blive solgt udelukkende til norske Lutheranere. Naar 5,120 Acres er solgt, gives 160 Acres frit til den norske Synode, at bruges til Prestegaard og Kirketomt. Dette Land er beliggende i den frugtbareste Del af Landet, og Udfigterne for dette Uar er særdeles lyse. Vi sælger det paa lette Vilkaar. Skriv efter nærmere Dplysninger.

S. D. Tjosvold, Granite Falls, Minn. Rejsende Agent.

Peter Hong, Willmar, Minn. Korresp. Agent.

Ovenstaaende har vor fulde Tilslutning, og vi haaber, det snart vil lykkes Peter Hong og S. D. Tjosvold, som eier vor fulde Tillid i enhver Henseende, at saa norsk Settlement og Menighed samlet paa ovenbestrevne Land.
L. D. Thorpe. Rasmus B. Anderson.

Amerika.

"Normannen" 17de Aargang.
 "Norden" 29de Aargang.
 "Red River Tidende" 8de Aargang.
 "Norge" 5te Aargang.
 "Republikaneren" 15de Aargang.

Rasmus B. Anderson,
 Redaktør.

Abonnementsvilkår:

Et Aar i Forstrib	\$1.00
(Ellers 25 Cts. extra.)	
Sex Maanedes	0.50
Et Aar til Norge	2.00
Sex Maanedes	1.00

Entered at Madison Post Office as second class matter.

I forrige Uge opgav Hon. Rasmus L. Mork i Bricehn, Minn, sit Navn som Forfatter af Artiklen ferebet over Mærket X.

Uf omstoende Artikel fra Axel Dulheim vil ses, at han privat har sendt sit Navn til "Nordvesten"s Redaktion.

Med Hensyn til Artiklen under tegnet Løsthus, har vi modtaget følgende Brev, som taler for sig selv:

Richfield, N. D., 16de Okt. 1903.

Hr. Redaktør! — De kan trygt lade Publikum saa vide, at Løsthus er underlegne og at jeg er Forfatteren til Artiklen, og at der er flere, som opfordrede mig til at skrive.

Deres med Agtelse
 John R. Johnson.

Vi haaber, det nu vil blive slut med disse Skumlerier om, at de anonyme Indsendelser i vort Blad skrives paa "Amerika"s Kontor.

Vil saa "Nordvesten" og det norske Selskabs Sekretær, B. D. Strømme, tage fine grove Beskyldninger tilbage? Vi faar se.

Strømme er det norske Selskabs Sekretær. B. Anundsen er dets Præsident. Strømme skriver i "Nordvesten" og kalder mig Løgner, Hykler, ondskabslud og meget andet. Han er, som sagt, Selskabets Sekretær. Under disse Omstændigheder kan jeg ikke andet end holde det norske Selskab, og da især dets Præsident, for medansvarlig i den frækkeste Smudsstafning, som man hidtil har set i den norsk-amerikanske Presse, saalænge man ikke tager Afstand derfra. Hvis Selskabet ikke samtykker, har det ingen Ret til at tie. Og det nyter ikke at komme med den tomme Udflugt, at Sekretæren, Strømme, ikke skriver i Selskabets eller over sit eget Navn. Saalænge Selskabet ikke paa en eller anden Maade tager Afstand fra en saadan Frækhed, vil Publikum holde det medansvarligt.

Rasmus B. Anderson.

Til Pastor Eggen.

Det norske Selskabs Formaal er at vække Interesse for Norskdommen blandt vor Ungdom i Amerika, og dette er et høit Formaal.

Men De ved, at ethvert Træ bærer Frugt af sit Slags.

De ved endvidere, at isølge det norske Selskabs Grundlov kan hvem, som vil, uden Hensyn til personlig Karakter og uden Hensyn til, hvilket Standpunkt han indtager angaaende Moral og Kristendom, blive Medlem ved at betale \$1 00 om Aaret. Døren staar paa vid Væg for alle.

De ved endvidere, at de fleste af dem, som hylker sig under det norske Selskabs Fane, tilhører enten det ufrivillige Element eller til saakaldte Kirkesamfund, som fornægter Kristendommens Hovedhjørnesten.

Vi tillader os derfor at spørge Dem, Hr. Pastor E. H. Eggen, hvorledes De finder det stemmende med Deres Stilling som Prest for lutheriske Menigheder at sluite Dem til det norske Selskab.

Er det kanske Deres Mening, at De og de saa andre Medlemmer af lutheriske Menigheder, som har sluttet sig til Selskabet, vil, trods at I er i en uheldig Minoritet, blive saa indflydelsesrige inden Selskabet, at I vil kunne holde alt ukristeligt ude? Der skal stor Frimodighed til at vente dette i et Selskab, hvor Majoriteten har Magten.

Vi ved, at der er mange alvorlige Mænd og Kvinder baade i Den Forenede Kirke og i de andre Samfund, som er høilig forargede over, at lutheriske Prester har sluttet sig til det norske Selskab.

Vil ikke De, Pastor Eggen, oplyse "Amerika"s Læsere om, hvorfor De er gaaet ind i det Måstepi samt om, hvad De haaber at udrette der?

Lumija Kaffe.

Vi vil idag henlede vore Læseres specielle Opmærksomhed paa Avertissementet paa Side 13 i "Amerika" om Lumija Kaffe. Vi drikker selv denne Kaffe og ved, at den er meget god. Den er produceret paa Tabasco-Chiapas Transportation Co's Eiendom i den sydlige Del af Mexico, hives derfra med Skallene paa til Chicago. Her tages Skallene af i Kompaniets egen Raffinørelse før den brændes. Der findes intet bedre Kaffe-klima end i sydlige Mexico. Prøv denne Kaffe. Hvis ikke den, De handler hos, har den, saa vis ham Avertissementet og bed ham sende ester en liden Forhøring.

Vor Fædreearv.

"Vi læste til Diet blev stort og vaadt", som der staar i Bjørnsøns udmærkede Sang

Hvilken en overordentlig herlig Arv vi norske dog eier i vore Fædres Sagn og Saga, Historie, Litteratur, Viser og Sange og meget mere. Hvilken løftende og forædlende Magt for os som norske Amerikanere. Det er en Arv, som er af stor Betydning for os, et Indflyttersfolk, for vor lutheriske Kirke og for vor Efterslægt som Lutheranere. Det er denne vor Fædreearv, som længst muligt skal holde vor Slægt sammen i Erindring om vore Fædre. Det er i denne vi faar Haabets Daab til at udrette noget af Værdi paa denne Side af Havet. Ved at dyrke denne Arv kan vi samles om vore Fædres Sprog og dermed om vore Gudstjenester i dette Sprog.

Lutherdommen kan og bør naturligvis ogsaa prædikes og synges paa Engelsk; men naar vi har iagttaget dem, som forlader vore Fædres Maal og gaar op i Engelsk, da har vi ikke deraf kunnet hente stor Trøst for os og vor ægte lutheriske Kirke. Det ender gjerne med at gaa op i andre Besjendelser eller at joine fashionable churches, som er mere lecture halls end Kirker, eller kanske oftest med at blive noget af hvert og igunden ingenting. Disse Luther Leagues og moderne Indretninger for Ungdommen synes heller ikke at love megen Frugt for den ægte og sande lutheriske Kirke.

Saaledes ser det saaledes ud for os, at det er af allerstørste Vigtighed for vor Kirke, at norsk Sprog og norsk Aand bevares iblandt os i saa stor Maalestok og saa længe som det paa nogen Maade er muligt, naturligvis ved Siden af det engelske.

Det vilde bare være Tidsspilde at tage op Debaten her med dem, som indvender, at Norskdommen gaar iveren for eller tager bort Interessen for vore Pligter som amerikanske Borgere. Vi henvender os derfor udelukkende til Mænd og Kvinder, som har Øjne til at skjænke denne Sag lidt selvstændig Eftertanke.

Det er dog en anerkjendt Sag, at to Sprog meget let kan læres og holdes oppe uden Skade for nogen eller noget, at to Sprog udvikler og dygtiggjør mere end et, og at to Sprog lærer og Aandsretninger ikke

behøver at fortrænge eller stabe hinanden, men tværtimod kan udbylde, løfte og styrke hinanden. Ligesom der saa ofte har været sagt, at "den bedste Kristen er den bedste Borger", saaledes kan vi ogsaa med Tryghed sige, at den bedste Norske ogsaa ogsaa er den bedste Amerikaner.

Ja, hvilken løftende og forædlende Magt ligger der ikke gjemt i vor Fædreearv! Hvilken samlende Magt for os som Norske! Hvilken Betydning har denne Arv ikke for vor Efterslægt som Lutheranere! Og med Hjertet bærende af Frygt og hoppende af Haab vil vi gjerne raabe og synge ind i alle norske Hjertes Ivar Aasen's altid unge og livsvarme Kvad:

"Lat os ikke Forfæderne glemme
 Under alt, som me vanda og snu;
 For det gav os en Arv' til aa glemme,
 Han er større, enn mange vil tru".

Hvad skal blive stærkest, hvad skal vinde Seir i vort Hjerte, Frygten eller Haabet? Det, som vi elsker, det vover vi os ud for, og er det ret og godt, saa vinder vi, naar vi bare tager ordentlig fat; thi da kan vi trøste os med, at Gud sikkert er ataat, og ser det end nok saa smaat ud, kan vi dog synge: "Med os er Gud og vi med ham og Seiren os tilhører".

Se engang paa det lille Boersfolk. De maatte vistnok ligge under for det mægtige England, ialfald for en Tid, men hvilken underfuld Magt lagde de ikke for Dagen i Kampen! Og se saa paa det lille norske Folk i 1814. Se paa dets Fattigdom, dets Forladthed, med saa at sige hele Europa imod sig. Men de seige Nordmænd eiede Tro og Haab De havde en god Sag og Gud var ataat, og hvad udrettede de ikke baade da og siden!

At bevare vor Fædreearv i Amerika, det er visseelig en god Sag at kæmpe for, og saafremt vi ikke gaar Vantroens Grinder, vil Gud visseelig vare ataat. Og skulde vel den nødvendige Kjærlighed mangle, naar vi tænker paa vore gjæve Fædre.

Vi har disse Tusinder og atter Tusinder af norske Børn og blomstrende Ungdom, som saa inderlig gjerne vil elske, bevare og udnytte sin Fædreearv, bare vi lærer dem at sætte Pris paa den. Vi har en Mængde Skoler for baade Børn og Ungdom og vi faar stadig flere.

Vi har en Mængde gode norske

Bøger, fra "Snorre" og nedover i alle Retninger. Og hvad vi ikke har, kan vi saa let skaffe os, bare vi tager i med lidt Begeistring og Løfter i Flok.

Sangen er en stærk Magt, den stærkeste næst Gud's Ord, skal Luther have sagt, naar det gjælder at fange og samle og fængsle og opildne de unge. Der kan ikke gøres for meget for den. Sangen og Sangerne maa stilles i Spidsen, naar vi vil samle Ungdommen for Norsteddommen. Der er gjort meget for norsk Sang iblandt os, men der kan og bør gøres meget, meget mere.

Pastor Bendix Bondahl skrev engang følgende bevingede Ord om Sangen: "Vor Folkepoesi (nemlig vore Folkesange) er en Tavle, paa hvilken Fædrenes Aroflid i Klare, beaandede Billeder lever og evigt skal leve — — — Det er for galt, at disse delige Linjer fra Poesiens

Hæbe skal visne og falme, vi mener, skal tabe sin Yndest hos Folket. Enhver dannet Mand og Kvinde burde kjende disse Viser, der indeholder noget af det fyndigste og mest ophøjede, der er digtet i Norden".

Ja, Digtet udtrykker et Folks dybeste Følelser, Anelser, Haab, Længsler; og Sangen, Melodien, se den er Digtets Vinger, hvormed Hjertet i Tak og Bøn svinger sig op til Engleberdenen og stiller sig frem for Almagtens Trone.

Sangbogspresten, Pastor G. Jensen, og flere andre har gjort meget for den norske Sangs Sag i Vesterhøimen, men meget mere maa gøres. Vi synes, Pastor G. Jensen helst skulde tage sine Aarer ind i Kirkestriden og saa ofre sig helt for Sangen, og i dette Arbejde burde da hans Landsmænd give ham Opmuntring og Hjælp.

En Oplysning.

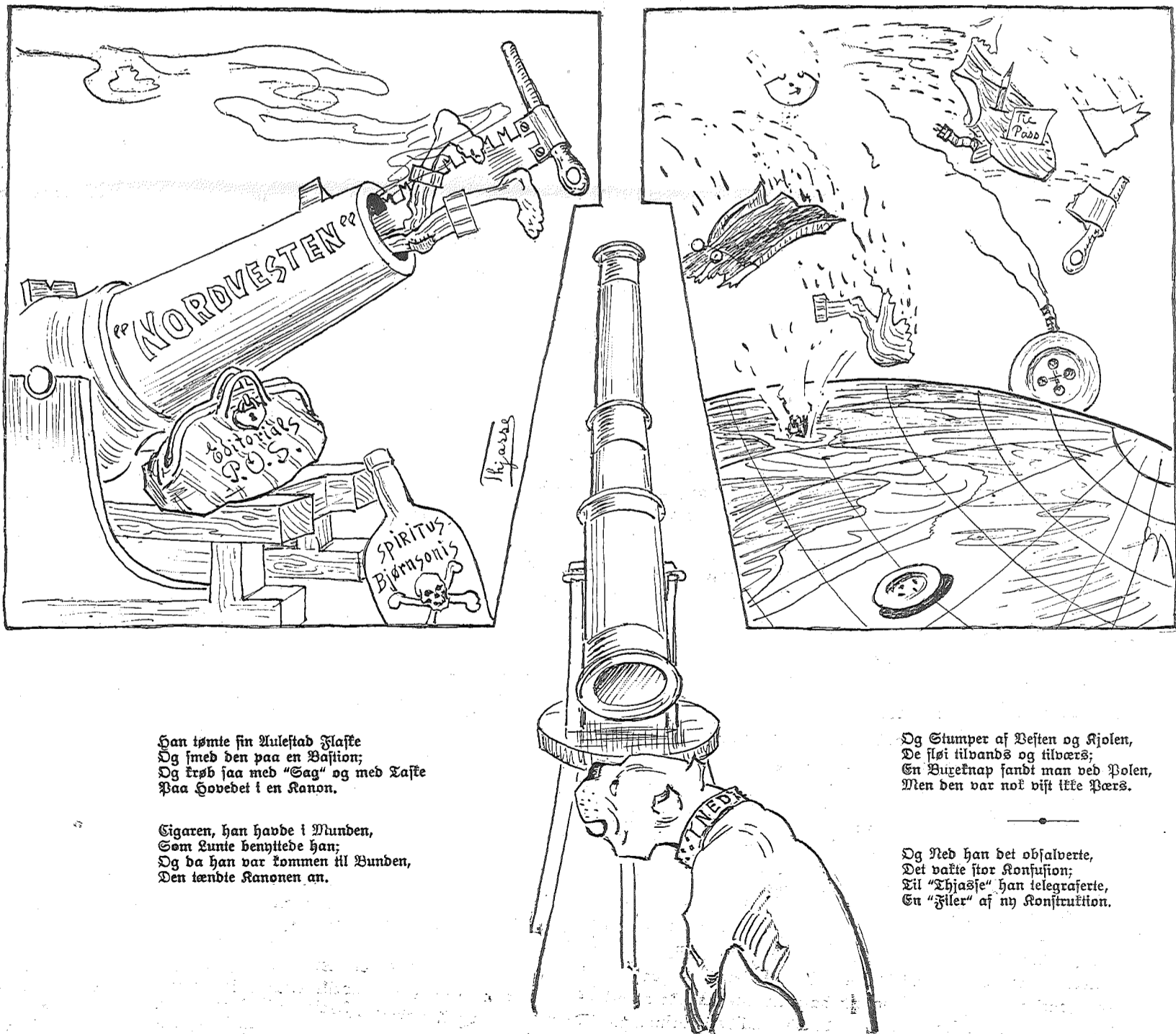
(Af Agel Dulheim)

"Nordvesten" for 8de Oktober skriver redaktionelt: "Agel Dulheims sidste Skrivelse i "Amerika" tjener kun til at bestrø os i vor tidligere udtalte Mistanke om, at disse Indsendelser er blot til paa nævnte Blads Redaktionskontor, eller under Redaktørens Medvirking. "Amerika"s Redaktør maa have ringe Tanker om sit Blads Læsere, naar han vil forsøge at indbilde dem, at der staar en trofaldig, hæderlig Korrespondent bag disse elendige Produkter. Saalænge Brevstiveren ikke opgiver sit virkelige Navn og sin Adresse, maa vi betragte disse Breve som Prof. Andersons Produkter, — som et af de mange flaaende Beviser for denne Mand's væmmelige Selvbeundring og Forborpenhed".

Skjønt jeg i mit tidligere Opsæt saa utvetydigt som det stod i min Magt erklærede, at jeg hverken isølge

"Anmodning" eller "under Prof. Andersons Medvirking" skrev mit første Stykke om R. B. Anderson, vedbliver "Nordvesten" frispøstigt at benegte Sandheden heraf og erklærer, at jeg naturligvis ikke er en "trofaldig, hæderlig Korrespondent". Hvad jeg her beder om Lov til at oplyse er, at jeg privat har meddelt "Nordvesten"s Redaktør, hvem Agel Dulheim er og hans Adresse. Om Bladet vil tro denne private Meddelelse og tage i sig igjen de i ondskaabsfuld Mistanke udflyngede Beskyldninger og Tilsnigelser, vil Fremtiden vise. At jeg har tilladt mig at skrive under Navnet Agel Dulheim har sin Grund i, at jeg hverken vilde blive "bekjendt" eller "berngtet" men forblive i Dulheimen.

Ud fra den Naade "Nordvesten" hidtil har behandlet mig paa, synes det ikke ondskaabsfuldt at drage den Slutning, at Bladets hidtiltende Artikler om Rasmus B. Anderson er en eneste kolossal "buff".

Han tømte sin Aulestad Flaske
Dg smed den paa en Bastion;
Dg køb saa med "Sag" og med Tasse
Paa Hovedet i en Kanon.

Cigaren, han havde i Munden,
Som Lunte benyttede han;
Dg da han var kommen til Bunden,
Den tændte Kanonen an.

Dg Stumper af Vesten og Kjolen,
De sløi tilvands og tilværs;
En Bugenap fandt man ved Polen,
Men den var nok vist ikke Pærs.

Dg Ned han det obsalverte,
Det vakte stor Konfusion;
Til "Thjasse" han telegraferede,
En "Filer" af ny Konstruktion.

Et Minde fra Kunstens Vaar- liv i Norge.

(*"Morgenbladet"*)

Ved Hans Gudes Bortgang er den sidste lysende Stjerne slukket i det Stjernebillede, ved hvis Opgang Romantikens Kunst spredte sit Drømmeskjær over vore Fjælde og for første Gang vakte vort Folk til Bevidsthed om Kunstens Skjønhed. For dem, som har oplevet Romantikens Blomstringsstid hos os, staar Mindet derom visse som en lys Sommeraatsdrøm, som en St. Hans Nat med Blus paa alle Fjælde, med Søtervolden og med Sang paa de blanke Fjorde.

Og i dette Mindes Belysning træder Hans Gude ikke mindst klart frem og ved Siden af ham saa mange andre. Der ser vi Tidemand — Gudes Evtlingsstjerne —, Eckersberg, Cappelen og Morten Müller. Der møder vi Welhaven og A. Munch, Asbjørnsen og Jørg. Moe. Der lyder Halsdan Rjerulfs bløde, dæmpede Melodier og Tonerne fra Ole Bulls Violin hæver gennem Sommeraatten.

Særlig mindes vi de fleste Sommeren 1848, da den hele Skare af vore unge Kunstnere ligesom ved en fælles Overenskomst var vendt tilbage til Hjemlandet og samlede sig i Kristiania, og da Hovedstaden saa at sige levede og aandede i Kunst. Det er en Festsaften fra dette Aar, vi her ved den gamle Altmeisters Død vil gjenkalde i Erindringer, idet vi følger Prof. L. Dietrichsons stemningsfulde Fremstilling i hans Brev "Adolf Tidemand".

Paa Forslag af Asbjørnsen blev det bestemt at arrangere en Aftenunderholdning i Kristiania Teater, hvorved Maleri, Musik og Poesi skulde række hverandre Haanden. Gude og Tidemand skulde stille nogle af sine Fællesbilleder og endel andre Billeder i Tableaux vivants, Halsdan Rjerulf og C. Arnoldsen lovede at komponere Musikken, J. D. Behrens at ansøre Mandskoret, Welhaven, A. Munch og Jørgen Moe at skrive Dexter til Billederne, Cappelen, Badom, Eckersberg og Morten Müller at være behjælpelig med at male Bagtæpper; selv skulde Tidemand male en hel Række til et af Billederne.

Ku blev der et lystigt Liv paa den store Malerisal i "Lomsegaarden", hvor hele Verden skulde hen for at se vore Kunstnere arbejde; der blev sunget og drukkent, skæmtet og leet, selv Damerne maatte hid for at se paa de mærkelige Forberedelser: Kunsten holdt paa at komme i Mode!

Saa kom Prøverne, der da ved den Mængde Deltagende fik Liv og Interesse, og endelig kom da Fests-

aftenen, thi en Fests blev det i Ordets egentlige Betydning. - Vistnok var "Brudesaften" allerede kjendt og beundret, vistnok skulde de øvrige Billeder snart et efter andet stige frem for Beskueren paa Lærredet — men her, hvor Lamperættens Trykleri stillede sig i Maleriets Tjeneste, hvor et stort, samlet Publikum paa engang kunde se og nyde, paa engang glædes og juble, her, hvor Musikken og Digtet lod sin klingende Strøm bruse henover det stumme Billede og lægge Tonens og Ordets Indvielse til det tause Farvedigt — her hylde Nationen selv sin unge Kunst for første Gang i et rigt og trykfuldt Udbrud, og derfor staar hin Festsaften som en vemodig Mærkedag i vor Kunsts Historie.

Forestillingen begyndte Kl. 7 med en Overture, der for Anledningen var komponeret af J. A. Reissiger og var skrevet over norske Folkelmelodier, hvorefter Skuespiller Smith fremsagde den af Welhaven skrevne Prolog, der smukt bebudede, hvad Festsafens Betydning var:

Vi saa med Undren her, i Vintrens Hjem,
Paa Klippegrund en Plante styde frem,
Der syntes hidst fra en trykfuld Have;
Ja, Mange ventede af vor Luft og Jord
Dens Blomstring kun som en egotistisk Flor,
Der er en sjelden Sommerdags Gave.

Derefter fulgte et Mandskoret af Studenternes, Handelsstandens og Gaandverkernes her vel for første Gang samvirkende Sangforeninger: "Velkommen", dirigeret af J. D. Behrens, og saa aabnedes Scenen for den deilige "Aften paa Krøderen" der senere udførtes som Fællesbillede af Gude og Tidemand, henover de henrykte Tilskuere løb for første Gang Jørgen Moe's yndige Digt til en gammel norsk Folkemelodi:

Nu synker Aftenen sagte ned
Med gylden Rødme paa Sø og Lier,
Og trykfuld Længsel og yndig Fred
Til rolig Slummer Naturen vier.
De grønne Strande
Sig stille blande
I Søens Speil med de blanke Blande
Som fange dem.

Efter en Adagio af Kallivoda, fremsagde Skuespiller Smith A. Munchs Digt "Ave Maria", hvorefter "Ave Maria" af Rubens fremstillede til et Kor med samme Titel af C. Arnoldsen.

Dermed var første Afdeling endt. Den anden Afdeling begyndte med Webers Jubelouverture, hvorefter fulgte Kuhlaus Overture til Elverhøi, og en Række tilbedelse af L. Lindeman arrangerede norske

Folkeviser udførtes af det af Behrens dirigerede Mandskoret. Og saa fremtraadte Ole Bull med sit "Vildspil", under Publikums uanstelige Jubel. Smith fremsagde saa Jørgen Moe's Digt "Janitullen" som Indledning til det næste Tableau, Tidemand's "Mandefald i et Bondebryllup", der endnu ikke var udført anderledes end som en Tegning, Tidemand en Aften i Vinterens Løb havde fremlagt i Kunstnerforeningen, men som lagde det første Grund til hans senere saa berømte Billede over dette Emne.

Efter en af Mandskoret udført "Barcarole", stillede Reissigers "Neapolitanisk Fiskerfamilie".

Men nu forberedtes det sidste Billede ved Reissigers "Ved Karms", og Ole Bulls Udførelse af den Studenterne lovede "Erindring om 10de December", der nu for første Gang Gang henrykte de lyttende Skarer. Jubelen vilde ikke tage Ende — og skulde vel endnu mindre gjort det om Jørgen Moe's prægtige Digt "Søterjentens Søndag" allerede da havde bidraget til at gjøre Hovedtemaet til en af vore mest yndede nationale Sange. Men aldeles uansteligt blev Jubelens stormende Hav, da nu Digt, Musik og Maleri smeltede sammen til Et og flyngede hin uafdelige Treflang udover den begejstrede Mængde, som vi kjender under det fælles Navn. "Brudesaften i Hardanger", Aftenens Slutnings- og Pragtnummer, da Tidemand's og Gude's deilige Billede straalende i Livets fulde Glans, stillet under Mesterens egen Ledning, da Halsdan Rjerulf selv ansøgte sit herlige Tonedigt, og for første Gang Munchs friske, livsalige Digt tonede fra varmt begejstrede Sangeres Læber, der alle selv var grebne af Die blikkets Storhed:

Der aander en tindende Sommerluft
Darmt over Hardangerfjords Vande,
Hvor højt imod Himlen i blaaltig
Dust

De mægtige Fjælde stande.
Det skinner fra Bræ, der grønnes
fra Li,
Et Helligdagsfrud staar Gnen
Kædt i —
Thi se over grønklare Bølge
Ojem glider et Brudespilge. —

I dette bævende, flygtige Nu,
Før Draaber af Aaren er trillet,
Har Kunsten sættet med kjerlig Gu
Det hele, straalende Billede
Og løfter det stolt for Verden frem,
At alle kan kjende vort herlige Hjem
Og vide de Eventyr klare,
Som Norges Fjorde bevare.

Efter Forestillingen modtog baade Gude og Tidemand Publikums varme Tak i en begejstret Fremkaldelse.

Tre Aftener trykfuldes Teatret paa dette Program — og den norske Malerkunst var saaledes knæsat af Hjemmets Folk.

Den svenske Konstabel.

(Melodien kan saaes hos P. O. S.)

Nu vil jeg indvie jer i,
Historien om en Person:
:: En svensk Konstabel fra Sverige,
Som kjød sig med en Kanon. ::

Han var lidt trykfuld i Blodet,
Forresten god og reel;
:: Nu havde han sat sig i Ho'bet,
At han vilde slaa sig trykfuld. ::

Han tømte sin Brændevinsflaske,
Og læste den paa en Bastion;
:: Saa krøb han med Sabel og Tasse
Paa Hovedet i en Kanon. ::

Cigaren han havde i Munden,
Som Lunte benyttede han;
:: Og da han var kommen til Bunden,
Den tændte Kanonen an. ::

Og Bakkens- og Knebelsharter,
Sved først af den svenske Kad,
:: Derpaa i tusinde Parter
Konstabelen splittedes ad. ::

Som Lemmerne, Bugen og Kjolet,
Blev spredt til Lands og til Vands,
:: En Bugeknap fandt man i Polen,
Men den var nok vist ikke hans. ::

En Finger blev funden ved Skagen,
Et Dre og Næsen ved Lund;
:: Et trykfuldt Stykke af Dagen,
Neddumpe i Drefund. ::

Fra Kronborg man det observerte,
Det gav en stor Konfusion,
:: Til S'aden man telegraferede:
En Seiler af ny Konstruktion! ::

De alliertes Marine,
Si mere behøves vi;
:: Det er Lord Cochranes Mastine,
Som styrer ad Kronstad til. ::

Og Folk paa Stedet beretter,
Og det maa mærkes ijer:
:: Han døde først Dagen derefter,
Af Mangel paa Luft og paa Veir.

Paa Brent har jeg læst det i "Tiden",
Men Sandheden simpel og nøg'n,
:: Er, at det er længe siden,
Saa længe, — at det er Løgn. ::

DR. F. MOELLER

Norsk Læge.

DE FOREST, . . . WIS.

D. L. DAVIDSON

D. L. Davidson har Et, forarbejdet af ægte norsk Ralveskind.
206 East Main Street,
MADISON, WIS.

Fra Greibrok, Minnesota.

Hr. Redaktør!—Jeg ved paa Forhaand, at disse Linjer vil indeholde en stor Portion af grammatikalske Feil, men beder venligst Rettsriveren bearbejde dette efter den leie "Boka", og saa lade det faa Plads til mine rolige Sambygdingers Læsning.

Jeg har nylig modtaget "Amerika" med Bygdejævning, og vil herved indsende min varmeste Tak til R. B. Anderson, som undfangede Ideen til denne Bygdejævning og lod en saadan blive til Virkelighed; den forstaaede os et Nationalværk, som vil leve og som vil vise, at ogsaa Nordmændene her ikke har glemt sit Fødeland, og ligeledes, at her findes Mænd og Bygder i Sambandsstaterne, som opelsker sit norske under et helt andet Klimat. Tak skal alle ha, ogsaa den, som endnu var norsk nok til at sende "Amerika" sit Bidrag til vor meget afholdte Bygdejævning, som kom tilhøje i den lille stilkende Bæk, som han har søgt at faa til at buldre, og fik den endelig praktiseret ind i den store Strøm, men da den mandede ud i den store Strøm, ophørte den ganske

med sit lille, svage Bulder, den arbejdede med, medens den bugtevis lempede sig nedigjennem til Hovedstrømmen, som gik igjennem hele Amerika?

Hu tager vi os ofte Lure langsmed begge Sider af denne storartede Strøm, for at beundre det Sted, hvor hver Historie styrter sig ind og forener sig med de andre, frydende os over at se, at de smelter sammen til én.

Vi staar ganske drømmende og ser paa den første; vi betragter den rigtig nøje ogsaa, og da ser vi, at den ligesom blir glad ved at komme frem fra Fjeld og Busk ud paa Nabningen, og der rigtig hviroler sig i Springdans, boltrer ind med hine, og fortsætter saa i Forening sin sørgede Brummen. Men vi hører ogsaa Durren af flere og gaar saa til dette Sted og her blir vi ligeledes staaende, grebne af Forundring, og ser denne skjønne Bistrom styrte sig ind med et høit og fint "Valdris-kast" osv., osv., lige til vi kommer op til førnævnte lille Strøm? fra Ringerike, men her blir vi anderledes grebne. Ved at stanse her en liden Stund, faar man uvilkaarlig

det Indtryk, at denne stilkende Strøm med sine to tre Mand, ligesom siger: "Ina", eller noget lignende, og ligesom stanser lidt med en advarende Mine, i det samme hører vi en svag Mumlen: "Vi er i Amerika nu, og ikke blandt de stygge Rjæmpesjelde i Norge."

Her maa alt amerikaniseres, ikke tales norsk, ikke handle, man maa lægge al Flid paa, at Børnene ikke lærer andet end amerikansk, ikke lege norske Lege engang.

Jeg er vis paa, at der var talentfulde og begavede Ringerikinger, som stod ube og saa paa denne Arm muade ind med hine og ikke var norske nok til at gaa lidt længere op og danne en, som vilde mundet ind i Hovedstrømmen med baade Valdris- og Hallingkast, med Sventh, Sagn og flere fremragende Mænd her tillands, end kun de to, som blev nævnt. Undskyld, her er ganske ikke flere fra Ringerike, som har udmærket sig? Da finder vi dog disse to Navne indstaaet paa et Stykke Træ og reist ved Mundingen. Om nogle Aar finder vi, at Indskriften er ganske udteret og Pladen "døtt ne."

I Modsetning til dette finder vi, at ved alle de andre Munding er Indskriften hugget enten i god Sten eller i Metal, og det bedste er, at Indskriften er i Runer, saa at de kan mindes og studeres af alle Slægter opigjennem Tiden.

Med Agtelse
John Enger.

SKANDINAVISKE FARMERE

Indbydes til at bosætte sig i Maryland, hvor de kan kjøbe gode Farme nærved de store Markeder og i et behageligt Klima til moderate Priser. Om nærmere Underretning, Pamfletter, Kort etc., hvilke sendes ud frit, skriv paa dansk eller norsk til

H. BADENHOOP,
Sec'y State Board of Immigr., Baltimore, Md.

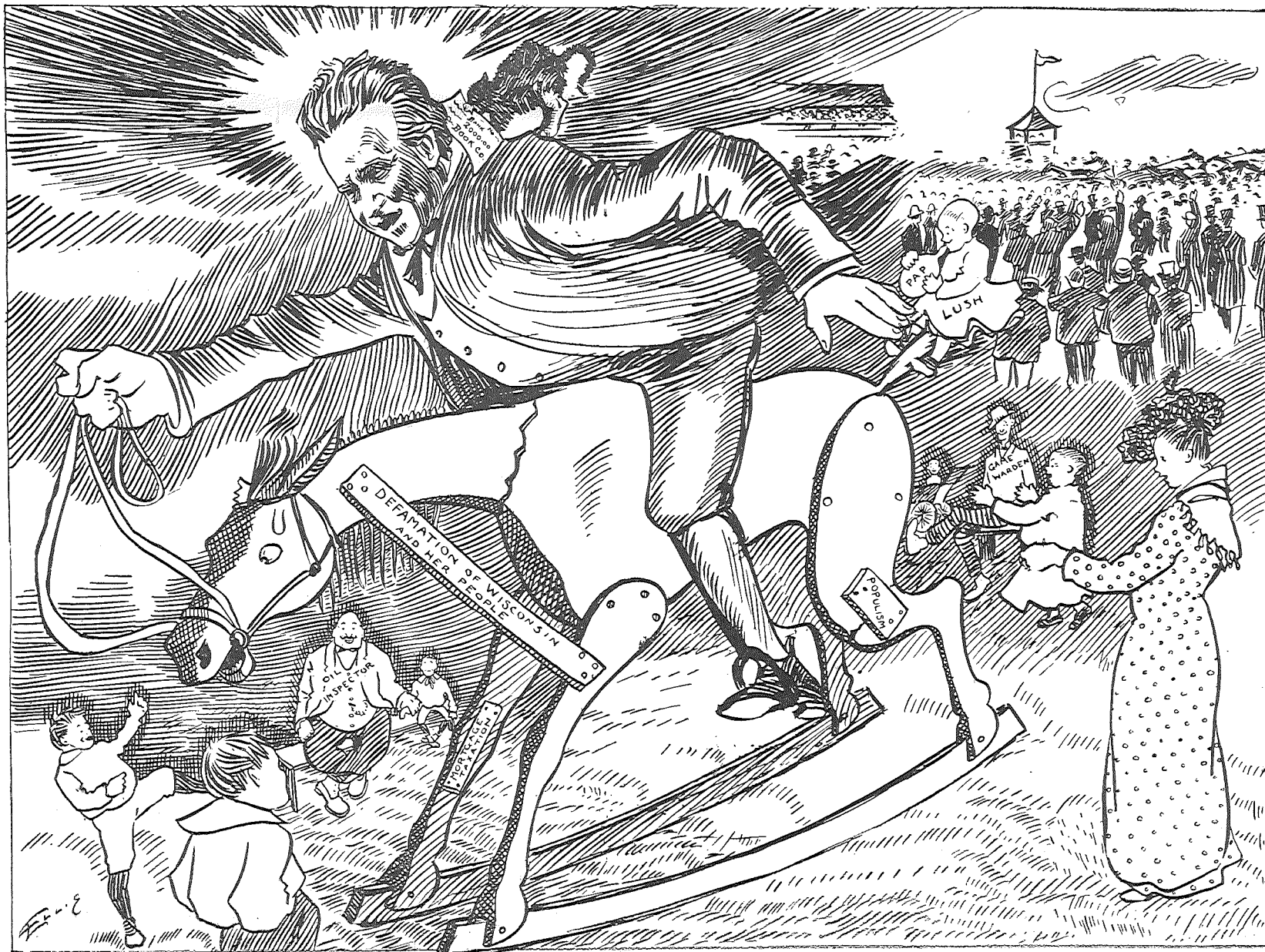
Alle slags haardt Kul findes bestandig paa Haanden hos

COOLEY'S.

Det bedste Smedelul og Dampul, Kalk, Milwaukee, Louisville og Portland Cement, almindelig Mursten, Ildfaste Mursten, Fire Clay, Kloaker samt Drain Tile.

WM. HAAK, JR.

—Handlende med—
Pumper og Bindemøller.
Steam Fitting, Well Drilling.
115 S. Webster St., Madison, Wis.

Gubernør La Follette rider stadig sin Ræphest.

Konkordieformelen om Ud- vælgelsen.

Vi er alle enige i at bekjende: Jeg tror, at jeg ikke af min Sværte eller Fornuft kan tro paa Kristus eller komme til Kristus min Herre, men det er den Helligaands Gjerning, som har kaldet mig ved Evangelium, som har oplyst mig ved sine Gaver, som har helliggjort og opholder mig i den sande Tro—og skal sætte mig med alle andre som tro, til det evige Liv, (vil give mig og alle troende i Kristus et evigt Liv).

Disse helliggjørende Gjerninger, som Gud gjør med dig i Tiden, har han før Tiden besluttet at gjøre med dig. Denne Beslutning er Udvalgelsen. Denne Beslutning og intet andet er det, som Konkordieformelen efter Skriften kalder Udvalgelsen. Altsaa, din Raldelse og helt til din Herliggjørelse, hver af disse Gjerninger har Gud tænkt paa før og besluttet at gjøre for dig. Det er din Udvalgelse. Derfor naar en har lært at kende sin Helliggjørelse høit, glæde sig og takke Gud derfor, fordi den er uendelig store Velgjerninger, saa bør han ogsaa lære at kende sin Udvalgelse høit, glæde sig og takke Gud derfor, fordi hans Udvalgelse er Plaanen, som Gud har lagt netop særskilt for hans Helliggjørelse, og som Gud følger hele Tiden i hvert eneste Gran af hans Helliggjørelse, indtil han lykkelig er kommen indensfor Paradisets Porte. Menneftlægten laa før for Guds Dine fortabt. Den var sat paa Prøve til til at vælge mellem godt og ondt, Retfærdighed og Synd, Livet og Døden. Alle valgte det onde, Synden og Døden. Da besluttede Gud dog i sit evige Raad Gjenløsningsværk ved sin Søn, Ef. 3, 11; og besluttede og forordnede Saliggjorelsens Orden, nemlig Raldelse, Omvendelse, Anger, Tro, Retfærdiggjørelse, Helliggørelse osv. og besluttede, at den Helligaand vilde i denne Orden helliggjøre Menneskene til Salighed ved Ord og Sakrament. Denne Orden satte han for alle Mennesker, og har besluttet i sit evige guddommelige Raad, at hver, som bliver i Saliggjorelsens Orden, tror paa Guds Søn til sin Død, skal blive salig, men hver, som ikke tror, skal blive fordømt. Disse Beslutninger forfattede Gud i Evigheden, før end han udvalgte noget Menneske, Ef. 1, 9. 10. Endnu laa for hans Blik alle Mennesker i al sin Fordærvelse, Synd og Død; da tog Gud hver Person for sig ind i sit Raad og holdt i Raadslagning om, hvorledes han vilde saa ham delagtig i Friheden og salig, og besluttede af Raade i Kristus at kalde ham til Omvendelse, Anger og Tro

og fortsætte Aandens Helliggjørelse i ham og opholde ham i den sande Tro til Salighed. Dette er Udvalgelsen til det evige Liv. Rom. 19: Gud har i sit Raad, Forsæt og Bestikkelse ikke alene i Almindelighed beredt fines Salighed, (dog ikke saa at Personerne, som vilde blive salige, maatte og kunde for sig og ved deres egne Kræfter og Sværgtrage derefter hvorledes de fik fat i den; Chemnitz's Syn), men har ogsaa i Raade ihukommet hver eneste Person af de Udvalgte, som ved Kristus skal blive salige, udvalgt ham til Salighed og besluttet at han vil paa den Maade, som nu er nævnt, ved sin Raade, Gaver og Vikning bringe, hjælpe, befordre, styrke og opholde ham dertil. Altsaa, alle disse Ting har Gud i Udvalgelsen besluttet at gjøre med ham til hans Salighed. Og denne Beslutning, som er Udvalgelsen blev fuldendt efter sit Begreb særdis, før Tiden begyndte.

Udvalgelsen er nemlig fæstet, Beslutningen er sat før Verdens Grundvold blev lagt. Men i Tiden er Udvalgelsen ikke en virksom Beslutning. 57: Men der er en "aliggjørende Udvalgelse". Den er en Aarsag, som skaber virker, hjælper til og befordre hans Salighed, og hvad der hører til samme; 5: idet han (Gud) sørger for den og forordner, hvad der hører til samme; og 57: gjør ham salig efter sin Viljes Beslutning. Hvad er hans Viljes Beslutning? Det er at Gud af Raade i Kristus efter sin Viljes Velbehagelighed har besluttet at kalde ham til Omvendelse, Anger og Tro osv. og paa den Maade gjør ham salig. Saaledes er Udvalgelsen en Aarsag til alle helliggjørende Gjerninger, som Gud gjør med ham til hans Salighed, altsaa ogsaa en Aarsag til hans Tro. 34: Før Verdens Grundvold blev lagt, da vi endnu ikke have gjort noget godt (altsaa laa for Guds Blik i al vor Fordærvelse, Synd og Død), ere vi efter Guds Beslutning af Raade i Kristus udvalgte til Salighed Rom. 9, 11. 2 Tim. 1, 9. Der ved blive ogsaa alle falske Meninger og enhver vildfarende Lære om vor naturlige Viljes Kræfter fuldstændt, efterdi Gud i sin Raadslutning, før Verden blev til, har besluttet og bestikket, at han selv med sin Helligaands Kraft gennem Ordet, vil skabe og virke i os Alt, hvad der hører til vor Omvendelse. Hermed har Konkordieformelen forklaret al Synergisme og "intuitu fidei".

Hermed har den og "Kudkastet" Antimisjournernes to Afguder, som de har offret og stridt saa meget for. Hvilke ere de? "Hensien til Troen før Udvalgelsen" og "Menneskets Forhold i de Udvalgtes Om-

vendelse". Der blir ikke saa meget som en Skik igjen af Menneskets Forhold i de Udvalgtes Omvendelse, naar Gud har i sin Raadslutning, da han udvalgte os, besluttet og bestikket, at han selv med sin Helligaands Kraft gennem Ordet vil skabe og virke i os Alt, hvad der hører til vor Omvendelse. Thi Beslutningen er en saadan Aarsag, at Gud gjør alt det, som han har besluttet. Og siden det er Udvalgelsen, at Gud i sin Raadslutning har besluttet og bestikket, at han selv med sin Helligaands Kraft gennem Ordet, vil skabe og virke i os Alt, hvad der hører til vor Omvendelse altsaa Troen, saa findes der aldrig nogen anden Omvendelse og Tro i de Udvalgte end den Omvendelse og Tro, som han i Udvalgelsen besluttede at skabe og virke i dem; altsaa kunde ikke Gud forudsige nogen anden Tro i dem end den Tro, som han i Udvalgelsen besluttet og bestikket, at han vilde skabe og virke i dem.

J. A. Møller.

Will Deceive None.

Dette klipper vi fra "Skandinaven":

Vernon County (Wis.) Censor—Vernon county residents of Scandinavian tongue and blood should not be, and probably will not be deceived by the promiscuous scattering of the paper known as "Amerika", sent out from Madison, with Rasmus B. Anderson as nominal editor and publisher. It is well-known that Anderson is the rankest kind of a Stalwart, that the paper is sent out with the "compliments of the Stoughton Wagon Company", because they could not be sent through the mails as extras without a violation of the postal laws. The paper is devoted wholly to the abuse of Gov. La Follette and the principles for which the republican party stands in Wisconsin. It will be unusual if people are not compelled to pay for the paper before it is discontinued.

"Skandinaven" trykker det uden Kommentar. Den mener vel at Kommentar er overflødig.

Naar der i ovenstaaende fortælles, at Anderson "is the rankest kind of a Stalwart", skal vi bemærke, at det er sandt, at han er "Stalwart", men om han er of the rankest kind, det ved vi ikke. Der tør maasse findes dem, som er mere "rank". Men naar der staar, at Rasmus B. Anderson er Redaktør af "Amerika" "bare i Navnet", da kunde man sat et Spørgsmaalstegn derved, saa stort, som hele "Skandinaven", og vel saa det.

Er der nogen, som for et Dieblit tror, at den norske-amerikanske Presse vilde vrænge sig som den gjør, dersom Rasmus B. Anderson "bare i Navnet" redigerede "Amerika"? Det er vist usandsagt at gjentage her, at R. B. A. baade eier og redigerer "Amerika", og det er derfor den lavbenede norske Presse hvirvler op en saadan Støvsky.

Opfigtvækkende Nyhed!

Diamant-Produktionen i Kimberley er i Afstagnende.

Godt Nyt for Aktiehaberne i Bra- zilian Diamond, Gold and Developing Co.

I den af Brazilian Diamond, Gold and Developing Co. udgivne Prospectus hedder det bl. a.: "De svære Formuer, som har været tjent i Diamantminerne i Syd Afrika paa nogle faa Aar, antyder Mulighederne i Diamantina. Det oprindelige Investment i Kimberley-Minerne var forholdsvis bestemt, medens den nuværende Markedsværdi af De Beers Kompaniets Aktier udgjør over 200 Millioner Dollars. Den aarlige Dividende har aldrig været under 45 Procent i de senere Aar. Det er usandsagt at tilløse, at Aktiernes paalydende Værdier kun er en Brøkdel af den nuværende Markedsværdi. Et Investment paa en Tusind Dollars har bragt sin Mand en hel Formue, medens 100 Dollars eller mindre anbragt i disse Aktier har bragt vakre Summer.

Mulighederne endog større i Diamantina. Diamantfeltet her er meget større og meget lettere og billigere at arbejde, og brasilianske Diamanter er finere og af højere Værdi end Syd Afrikas. I Syd Afrika er man ukommet 3000 a 4000 Fod ned. Omkostningerne stiger med Dybden, og efter hvad Dr. D. C. Farrington af Chicago Universitet oplyser, at der kun er et Tidsspørgsmaal, naar Minereringen i Syd Afrika maa stanse paa Grund af Omkostningerne.

Et Associated Press Telegram, dateret New York 1ste Oktober, viser, at dette Tidspunkt er nærmere, end Betyrrelsen antog, da dens Prospectus blev trykt. Det oplyser nemlig, at Piffen paa Diamanter er forhøjet igjen for tredje Gang siden Februar d. A., og som Grund anføres, "at Produktionen i Kimberley-Felterne er i Afstagnende".

Dette er en overmaade betegnende Oplysning. Den viser, at Kimberley-Minerne fra nu af stadig vil gaa tilbage. Der er al Grund til at tro at Brasiliens Diamantfelter atter vil blive de fornemste i Verden. Det er delvis af Hensyn til denne Mulighed, at Brazilian Diamond, Gold and Developing Co. har sikret sig saa udstrakte Leier og maasse vil saa Tag i endnu mere, før den amerikanske Almenhed har faaet Vinene op for de slumrende Rigdomme i Diamantina. Denne Tid er ikke langt borte.

Aktieprisen er endnu 55 Cents; fra 1ste November 60 Cents. Det mindste Antal Aktier, som sælges, er 50. Send Bestillinger ledsaget af Money Ordre, Check osv. direkte til Brazilian Diamond, Gold and Developing Co., No. 160 Washington St., Chicago, Ill.

Venlige Ord.

Fra Florence, Wash., skrives:
 Hr. Redaktør!—Indlagt vil De finde \$3.00 som Betaling for "Amerika" fra Februar 1902 til Februar 1905. Jeg ønsker som Præmie Bogen "Snorre". Jeg er meget vel fornøjet med Bladet og ønsker det den bedste Lykke for Fremtiden. **Urb.**
 C. Jacobson.

Fra Pierre, S. Dak., skrives:
 Hr. Redaktør!—Indlagt vil De finde en Express Money Order paa \$1.00 for Subscription paa "Amerika", og jeg beder, at De vil undskylde, at jeg er noget sen, men det er dog bedre sent end aldrig.

Jeg vil tillige sige, at jeg er meget fornøjet over det Standpunkt, som De har taget imod den skadelige og ukristelige Læsning, som altfor ofte foresælger i mange af vore norske Aviser. **Urb.**
 R. Halvorsen.

Fra Cleva, Wis., skrives: Hr. Redaktør!—Vær af den Godhed at finde \$2.00 indlagt, \$1.00 for min Subscription og \$1.00 for en Uargang af "Amerika", som De vil sende fra nu af til L. D. Hill, Iduna, Trempealeau Co., Wis., samt bede De om at sende ham "Snorre".

Send mig ogsaa en "Snorre", hvis jeg forstaar Deres Tilbud ret. Og tilsidst dette: Bliv ikke træt. Der er flere med os, end med dem, uagtet Legio er Kjendmærket og og Feltraabet paa den anden Side. **Med Agtelse**
 Thimann Helgeson.

Fra Sheboygan, Wis., skrives:
 Hr. Redaktør!—Hoslagte Dollar er Betaling for vort "Amerika" for næste Aar. Kommer "Snorre" i Kjøbet, saa er det jo saa meget gjevne. Nat Ryg og ret Vilje og Mod i Bringe, se det skal engang sættes af andre paa "Amerika"s Skjoldmærke, og den Dag skal Ramsus B. Andersons Navn saa den bekadente Literaturs Yngel til at krybe i Krok. Vecit veritas, bare fru Dampen paa og sæt alle Seil, hun klarer nok Pynten, Gut. **Deres ærb.**
 D. Jonassen.

Fra Underwood, Minn., skrives:
 Hr. Redaktør!—Da jeg modtog No. 77 af "Amerika" fik jeg se et underligt Syn, nemlig da De reisste Støtten over det norske Selskab. Havde jeg været nær, som jeg var langt borte, saa skulde jeg have sat Skulderen under; men da jeg ikke fik hjælpe til dermed, saar jeg sende Dollaren strax, om De skulde have faaet Halv i Siden ved at løfte.

Jeg skulde ogsaa like at vide, om det er Ex Pastor Strømme, som har bevaret sin Prestekjole saa godt. **Urb.**
 De Hallan.

Nei, det er ikke Ex-Pastor Strømme, som forretter ved det norske Selskabs Begravelse. **R e d.**

Kan det være Strømme?

Hr. Redaktør!—Jeg ser, at De mistænker Peer D. Strømme for at rære den, som skriver disse nederbrægtige Redaktionsartikler i "Nordvesten" om R. B. Anderson. Jeg kan neppe tro om Strømme, at han vilde krybe bagom Redaktør Brandts Ryg og skrive noget saa imaaligt, som disse Artikler indeholder.

Jeg har altid troet om Strømme, at han var en Kar, som vilde vedkjende sig sine Handlinger, og min Grund for dette skal jeg bevise med følgende Kjendsgjerninger:

Da Antierne havde holdt sit berømte Møde i Red Wing, og med stor Majoritet besluttet, at Eynodepresterne skulde sættes, skrev "Folkebladet"s Redaktion, "at de Mænd, som havde deltaget i en saadan radikal Handling burde offentliggjøre sine Navne, saa Folk kunde saa vide, hvem disse ærede Herrer var." Derpaa svarede Strømme offentlig, og sagde, at han for en var med og stemte for denne Resolution, og saavidt mig bekjendt, er Strømme indtil denne Dag den eneste, som ha: havt Mod til at staa frem og vedkjende sig sin Andel i denne Handling, som endog "Folkebladet" syntes at blive forbauset over; at Strømme siden vendte sig bort fra nævnte "Broderkreds" og erkjendte og bekjendte at have vandret paa vrangveie, geraadede ham til megen Ure; derfor har jeg for en saa vanskeligt for at tro om ham, at han vilde nedlade sig til en saadan Smudskaftning som den, der foregaar i "Nordvesten"s Redaktionspalter. **—n.**

Desværre er Bevistjerne, baade de ydre og de indre, altfor paatagelige. Strømme er Manden, som skjuler sig i "Nordvesten"s Redaktionspalter. **R e d.**

Gun: "Efter hvad Aviserne beretter er der elsteds i Østerlandene blevet udgravet et Fængsel, i hvilket der fandtes forfærdede Menneker, sandsynligvis forhenværende Fanger."

Han: "Mabenbart forhærbede Forbrydere."

Rettelse.

Hr. Redaktør!—I den Skrivelse, jeg sendte Dem til Optagelse i "Amerika", og som De var saa venlig at optage i sidste No., er en Trykfeil i Overskriften. Der staar Østerfjord den istedetfor Østersfjorden.

Runde De gjøre en Rettelse i næste No., var det bra, da det ellers kan blive misvifende for nogen. **Deres med Agtelse**
 L. E. Fylling.

JOHN M. NELSON

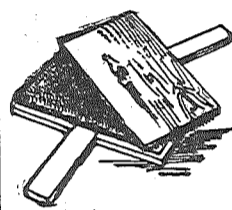
Norsk Sagfører.
 Sager for Probate Court Specialitet
 Room 5, Badger Bl'k. — 14 S. Carroll St.
 To Døre Vest fra Park Hotel.

Solid Goldgrube Investment

Et Agent sættes til at sælge Aktier i Midt- West og North-west Staterne. Aktierne er i et rent og ærligt Guldmine Foretagende. Liberal Kommissjon. Erfaring og gode anbefalinger nødvendig. **Skriv paa Engelsk.**

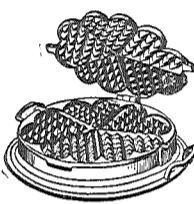
H. E. CLARK,
 63 Wall Street, New York City.

Subskriber paa "Amerika".

Norske Varer.

Karver, Koller, Bæstter, Hæbler, Bæstelspører, Bæsteljern, Køllet- og andre Kagejern, svenske Sager, Barber- og Tølleknive af alle Slags, Naaler, Gigtvinger, Medicin-Eran, Sundhedsjalt, Bæstefarver, Røgefarve, Stø- og Sælsingsrelse, Skelbe og Smørfarve osv. Katalog frit. Forhandlere søges. **Skriv til**
 Alfred Andresen & Co. Minneapolis, Minn.

BANK OF WISCONSIN, MADISON, WISCONSIN.

Capital Paid in \$50,000. Surplus \$50,000.

Directors: WM. F. VILAS, FRANK W. HOYT, A. O. FOX, S. H. EDISON, JAMES CONKLIN, RUG. HIGHMY, JOEL BOLEY, GEO. SOELCH, F. KESSENICH, A. L. SANBORN, J. M. BOYD.

Smukke Ord lægger ikke Smør paa Bordet.

men Kjendsgjerninger taler for sig selv. Vi stoler paa vort udmærkede Arbejde for at overbevise Eder om, at vi kan væsse Eders Linned paa en Maade, som er tilfredsstillende for de mest kræsnere. Vort Motto er at behage alle. Vi arbejder for at behage, og det lykkes os altid.

ALFORD BROS.
 118 & 115 N. Carroll Str.

LUMIJA

(Udtales Lu-me-ha)

BLEND COFFEE

— er ogsaa —

erklæret at være den bedste

af de mest kræsnere Kaffe-drinkere. Den kommer fra Verdens største Kaffe Land, er bragt hid ved vor egen Transport-Linje, brændt i vore egne Brænderier, saa at Udgifterne er holdt saa lavt som det er muligt, og vi kan derfor sælge dig den mest ubsogte Kaffe til Priser, som du nu betaler for Kaffe af mindre god Kvalitet. : : : : : : : :

Spørg din Grocery-Mand efter Lumija Blend.

TABASCO-CHIAPAS TRADING and TRANSPORTATION CO.
 Roasting and Blending Mills,
 223 Michigan Street, - - - - - Chicago.

Dane County.

Stoughton.

— Ungdomsforeningen Fremad i Vor Frelser's Menighed gav en Social forrige Tirsdag og tog ind \$36.65.

— Conrad Gryttenholm, en Arbejder ved Mandt Wagon Works, fik sin høire Langfinger knust i en Maskine forleden.

— Mary Jennings, N. Yamhill, Oregon, kunde ikke være foruden Rocky Mountain Tea. Sjør alle Kvinder smukke og vakte. Holder dem friske. 35c. Spørg Apoteker.

— Mandt Wagon Company har lukket sine Værksteder for at give alt Maskineri en grundig Renselse og Besigtigelse for at sætte alt i den bedste Stand. Flere nye Maskiner skal ogsaa indføres.

— Mr. og Mrs. D. N. Falk og Dr. og Mrs. L. M. Trulson var ude for en Kjørselsulykke forleden, ved hvilken begge Damerne kom slemt tilskade. De var paa Veien til Lake Mills og var i Nærheden af Cambridge, da Hestene blev stræmt og løb ud. Damerne blev kastet ud, Mrs. Falk fik Armen brudt og Mrs. Trulson fik flere flomme Kvæstelser.

— Miss Valborg Bea reiste Onsdag i forrige Uge til sin Broder, Chas. L. Johnson i Canal Dover, Ohio, hvor hun den 20de ds. skulde have Bryllup med John Mirel Davies fra Kyoto, Japan. Miss Alida Bea fulgte med sin Søster for at være hendes Brudepige. Brudgommen er Søn af en Missionær i Japan og holder paa at uddanne sig til at overtage en Professorpost ved et College i Japan. Miss Bea er meget afholdt i sin Kredse i Stoughton og har været meget aktiv som Medlem af Luther League der i Byen.

Fra andre Dele af Countyet.

— Dr. F. Moeller er valgt til Superintendent for Synodemenighedens Søndagskole i DeForest.

— Det lykkeligste Par i Verden burde være en døv Mand og en blind Kvinde, begge brugende Rocky Mountain Tea. Den gjør Samlivet fredsfølgelig. 35 Cts. Spørg din Apoteker.

— Edward Hagen døde i sit Hjem i Cambridge Mandag den 12te ds. i en Alder af 51 Aar. Han led af Læring og har i længere Tid maattet holde sig inde. Han efterlader sig Kvinde og sex Børn. Begravelsen holdtes fra Metodistkirken.

— Miss Bertha Grinde fra Mt. Goreb er reist til Chicago, som her efter bliver hendes Hjem. Hun skal have Bryllup med Mr. Gittinger, før bojat i Madison.

— Mrs. Garvey døde i sit Hjem i Leeds den 30te September i en Alder af 55 Aar. Hun blev begravet fra den norske Kirke i Keneser. Hun efterlader sig fem Børn.

— John S. Reigstad, som bor lidt vestenfor DeForest, fik Ankelen forslaaet, medens han holdt paa at kjøre Sten forleden. Han fik ingen Ven brudt og venter ikke at faa noget varigt Men deraf, men vil sandsynligvis maatte holde sig i Ro nogle Uger.

— Miss Betsy Solve og Charles Howe, begge fra Stoughton, blev viiede hos Brudens Søster, Mrs. G. C. Sier i Mt. Goreb, den 4de ds. Pastor Sunderfon forrettede. De nygifte reiste til Chicago for at tilbringe en Uges Tid, og vil derefter nedsette sig i Stoughton, hvor Brudgommen har en Forretning.

George Bringa,

Farmer i Windsor, Dane County, er født den 17de Mai i Town of Pleasant Springs.

Hans Fader kom fra øvre Telemarken i Midten af Fjærrhyerne.

Han blev gift i Amerika med Thorbjør Halvorsen Gaugan fra Telemarken. Af Egteskabet var der ni Børn, af hvilke fem Sønner og tre Døtre lever:

1) Gulleit; 2) Halvor; 3) Ole; 4) George (Jørgen); 5) Henry; 6) Ingebjør, gift med afdøde Wm. Seamonson; 7) Martha; 8) Julia, gift med Olaf Olson i Stoughton.

George blev i 1885 gift med Anna Knudsdatter Storteig fra Fladdal i Telemarken. Hun er født den 22de Februar 1855. Af George og Annas Egteskab er der to Sønner og to Døtre, Tom, Eugene, Mabel og Annie.

George drlver Tobaksavl i Windsor. De er Medlemmer af den lutheriske Kirke.

Antallet af de Ug, der udføres fra Rusland, er fra 739,299,561 Ug i Aaret 1892 steget til 1,475 Millioner i Aaret 1900.

Hvis De har lagt ud omtrent saa mange Penge, som De bryder Dem om og desuagtet ikke er blev frisk, da er det paatide at De forsøger en Flaske Kuriko. Der er Lægekraft i hver eneste Flaske af denne Medicin. Allerede den første Dosis vil bevise dette. De kan ikke faa den paa Apoteker. Den sælges til Forbrugerne direkte af Fabrikanten, Dr. Peter Fahrney, 112-114 So. Hohne Ave., Chicago, Ill.

Tatovering

er i vor Tid langt mere udbredt, end man skulde tro; det er ikke blot de halvvilde Folkeslag, som pryder det nøgne Legeme med denne holdbare "Dragt". Nei, Tatovering, udviklet til en virkelig Kunst, anvendes i stor Maalestok helt op til de høiestillede i de civiliserede Samfund; i videst Udstrækning maaste det engelske Aristokrati, som man ofte har haft Anledning til at høre omtalt.

I mangfoldige Aar har en, i Regelen en temmelig raa Tatovering, været i Brug hos Alverdens Sjømænd, som vistnok har taget Stikket fra de vilde eller halvvilde Folkeslag, de har haft Leilighed til at lære at kjende. I Almindelighed er det enkelte Tegninger paa Bryst, Arm, ved Haanled osv. af et Anker, et Hjerte med Kjærestens Forbøgstaver, Skibet, hvormed de har faret, o. lign.; sjældnere træffes større og mere kunstfærdige Tatoveringer. Marsagen til, at denne Stik er bleven antaget særlig hos Sjømænd, er sikkert den, at de herved opnaar, at deres Lig kan blive identificeret, naar de er omkomne ved en eller anden af de mange Ulykker, som stadig truer deres Liv; Stikken er derfor i høi Grad praktisk; men ofte anlægges unge Sjømænd Tatovering, fordi de synes, at det er "kjækt", ligesom de hyppig dermed forbinder en eller anden Dvertro eller Mytisk.

Hos Sjømænd falder Forklaringen saaledes let; derimod bliver den vanskelig, naar man skal redegjøre for Grundene til, at f. Ex. en engelsk Hertug eller en russisk Bojar har anlagt en Prydelse, som egentlig kun kommer til sin Ret, naar den bæres af en under Tropernes Sol levende Bildmand, der ingen Brug har for Rædningsstykke.

Særlig i England og specielt i Landets militære Stand er denne Stik, som sagt, meget almindelig og vinder stadig større Udbredelse. For en Sel er vel Marsagen her en lignende som for Sjømændenes Vedkommende; med sine talrige Kolonier er England jo nødt til at holde Tropper i næsten alle Egne af Verden, og fra de indfødte Beboeres Side er Soldaternes Liv i Almindelighed truet af store Farer; rimeligvis søler han en vis Beroligelse ved Haabet om, at hans Lig ved Hjælp af Tatoveringen kunde blive gjenkjendt og komme til at hvile i en fredet Grav.

Forjaavidd Soldaterstanden angaar, lige fra den høistablede Officer til den laveststaaende hvervede Menige, kan man altsaa blive staaende ved den givne Forklaring; men nu alle disse fine, forvante og smaalige Aristokrater, Kvinder i næsten ligesaa høi Grad som Mænd, der

ikke har noget med Krig at gjøre og neppe nogensteds reiserer at falde i Fangenskab i fjerne Lande, hvorledes gaar det til, at de kan finde sig i den smertefulde, langvarige og smittesfarlige Operation, som Tatoveringen i Virkeligheden er? Hvorfor vil disse Damer, der er saa stolte af sin hvide, fine, støielsagtige Hud, og som kan blive aldeles fortvilet, naar der paa den optræder en Fjilpens eller et Par Fregner, bære saadanne i alle Farver udførte Billeder paa Bryst, Ryg eller Ben, om de er nok saa kunstnerisk udførte? De er jo tilpaakjæbet usorgjængelige; og hvilken Glendighed maa det ikke blive for en saadan Dame, hvis Moden engang kræver helt andre Figurer eller endog fuldstændig Afslæggelse af Stikken?

Her staar Forstanden aldeles stille, og man kan ikke begribe, hvorledes Medlemmer af "the upper ten" har kunnet finde paa sig Galstab.

I London staar for Tiden en vis Amerikaner, Macdonald Sutherland i største Ry som Specialist i Tatoveringskunsten. Blandt sit Klientel tæller han ee kongelige Prinsler og fyrstelige Personer rundt om fra de europæiske regjerende Huse; desuden Repræsentanter fra Alverdens Fødsels- og Pengearistokrati. Han er nu i Virkeligheden en fuldendt Mester i sin Kunst; hans Tegninger er i Besiddelse af stor Skønhed og straalere i sand Farvepragt. Et af Billederne viser f. Ex. en Høg i Ramp med en Vilband, indprykket paa Ryggen af en ung Mand og udført i de naturlige Farver, det er et Kunstværk med korrekt Tegning, fuld Naturostrofab og i fint udførte Sjatteringer. Udførelsen af et saadant "Maleri", medtager 60-70 Timer i 20-30 Seancer, og Kunstnerens Honorar er derefter — høit nok til, at han nødvendigvis med Tiden maa blive Millionær.

Smagen er naturligvis meget forskjellig; en vil have et helt Maleri, en anden Slynget og Arabesker i Form af et Belte, en tredje bare et Monogram osv. Ligeledes er Ønskerne forskjellige med Hensyn til Stedet, hvor Tatoveringen anbringes; i Fjøn Overensstemmelse med hele den forrykte Stik er det, at saa mange ønske Billedet anbragt paa Ryggen, netop paa det Sted, hvor Sieren slet ikke kan have nogen Glæde af Kunstværket.

Hos de ikke-europæiske Folk, hvor Tatoveringen i Almindelighed var knyttet til religiøse Handlinger, er den i Tilbagegang overalt, hvor Kristendommen har vundet Indgang, saaledes især paa Sydhavsøerne, medens man altsaa i Europa, synes at skulle gaa den modsatte Vej.

Telefoner.

Vi konstaterer, at Nervøsiteten i vore Dage er et Faktum, at den styrer sig paa de forskjelligste Maader, ligesaa "Nervøsiteter" i Tænderne, foran i Hovedet og Panden og til alvorlige Tilfælde, som lægerne drøfter i Fællesskab og kalder baade Neurasthenie og "Paranoia" eller hvad det nu er for noget.

Skal man saa angive Grunden til denne Tidens store Neurose, saa blir man imidlertid strag uenige. Noget nævner "den moderne Literatur", andre Alkohol og den skarpe Konkurrence i Kampen for Tilværelsen.

Vi lader disse her nævnte Aarsager staa hen og skal istedet bare ganske blidelig pege paa det Forhold, at der i hele Verden antagelig findes mellem 3½ og 4 Millioner Telefonapparater, hvoraf sikkert 1 Million falder paa Europa.

Naar vi mindes, hvordan vi mangen Gang er "kvækket" op fra vort Arbejde ved, at Telefonens Bjælde dirrer i Dret fra Skrivebordets Apparat, og naar vi tænker paa, at vi har staaet i indædt Svine og ikke kunnet "komme frem", fordi der er Røvsning eller Tul paa Linjen, eller hvor Folk med et "Omforlædels" afbryder en Samtale med os og tvinger os til at høre paa en uforstaaelig Monolog, saa faar vi Respekt for al den Nervøsitet, som disse Millioner af Apparater maa have skabt, og vi fristes til at give Edison en bitænkkelig Etchyl for Menneskeflægtens mulige Degeneration. Af Europas Lande mødte Tyskland i 1900 op med ca. 290,000 Apparater. Storbritanien og Irland havde i 1901 næsten 233,000, medens Sverige i 1902 havde 98,000 og Norge i 1900 ca. 36,000.

Norge staaer desværre, fristes vi til at sige, som No. 3 i hele Verden, hvad antallet af Apparater pr. 10,000 Indbyggere angaar. No. 1 er de Forenede Stater med 322 Apparater pr. 10,000 Mennesker. Saa kommer Sverige med 188½, Norge med 160, Schweiz 132, Danmark med 108½, idet vi springer over de britiske Kolonier, Storbritanien og Irland 56, Tyskland 51, Finland 38½, Holland 37, Belgien 25½, og Frankrig med 18. I Rusland har man bare 3 og i Bulgarien 1 Apparat pr. 10,000 Mennesker.

Hvor meget Snak repræsenterer nu alle disse Apparater rundt om i de Millioner Hjem og Kontorer?

Saa, Almanaken for 1903 figer, at 1899 udfnattedes der 1 Million Rigstelefontalere bare i Norge, og saa er man i Tvil om, hvorlad os bare sige saadan 75 pCt af Menneskenes Nervetilfælde skrider sig fra.

Edisons "Bjelde" med sit Brrrrrrrrrrr.....og Apparaterne med fine Spørgsmaal og Svar i Ost og Vest, Forvejlinger af "ni" og "ti", "hyten" og "tretten", "tyve" og "hvy" og Samtalernes "jeg kan ikke forstaa Dem" — "det er aldeles umulig at høre" — "Hva—a—a—a", er det som gjør, at Folk faar vundet i de Nerver, som gaar fra Halsen forbi Dret og fremover til Panden, saa at halve Hovedet er ømt som et Glasæble, man har klempt paa. Det er Telefonerne, som gjør, at vi blir

irritable paa vore Kontorer og farer sammen bare en Blyant falder i Gulvet. Men altsaa, De forstaaer. Hvilket Fremstridt! Hvilken Seier for Menneskeflægtens Snille! ("Morgenbladet.")

"Drik lovede mig Frihed," sagde Manden, "og jeg fik den; Lærerne fik Frihed til at krybe ud af Strømperne, Vandet Frihed til at løbe ind i Støvlerne, Albuerne Frihed til at gaa ud af Ermerne, og jeg er fri for at tage Gatten af, naar jeg skal klø mig i Hodet, for der er ingen Bul i den."

A.: "Tror du virkelig, at Løitnanten vil anholde om Frøken Antonies Haand?"

B.: "Hvorfor ikke? Han har jo flere Tapperhedsmedaljer."

Hun: "En stakkels Tramp kom til vor Dør idag, og jeg gav ham Mad."

Han: "Hvad gjorde du det for? Du er nu altid saa smhjertet."

Hun: "Jeg kunde ikke la det være; han mindede mig saa om dig. Jeg bad ham sige lidt Ved for mig, og han svarede, at han var saa træt, at han ikke orkede at gjøre det."

A.B. CHASE

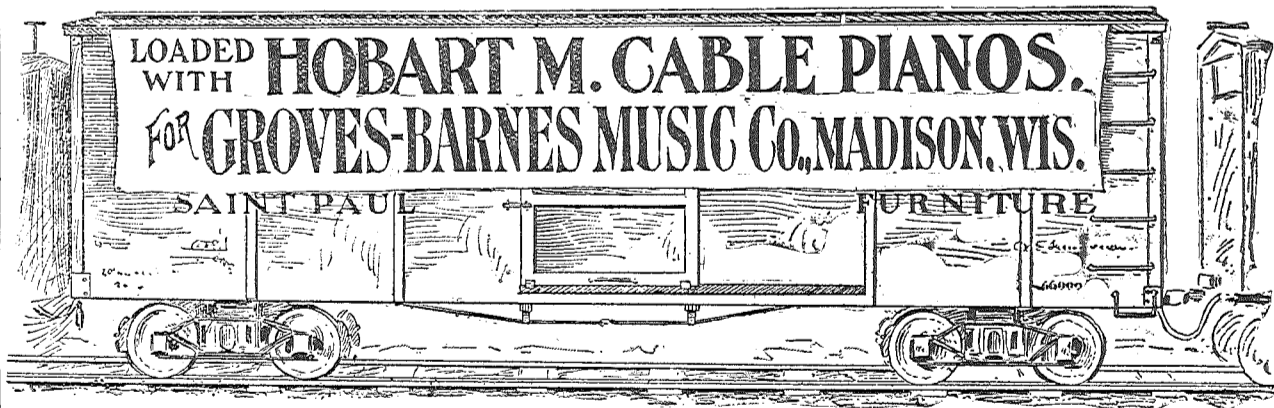
PIANOS

De staaer øverst i de tre Kvaliteter, som gjør et Piano godt:

1. Konstruktion.
2. Tone-Kvalitet.
3. Varighed.

A. B. Chase Pianoet er en Type paa de Varer, vi fører i vor Butik: første Rangs Varer; og vi sælger dem til Priser, som vil tilfredsstille Kjøbereren. Vi sælger Pianoer paa Afbetaling. Gode Pianoer udleies til \$3.00 om Maanedes og opover.

Cable Pianoer i Ferbanevogn Ladninger.

Dette er vor "Ledet" i Middelspris-Pianoer. Det uhyre Salg i den forløbne Tid har kun forøget Efterspørgslen af Hobart M. Cable Pianoer. Det er, fordi de er af saa god Kvalitet.

Et stort Udvalg af alle slags Varer henhørende til en førsteklases Musikhandel. Alt nyt

GROVES-BARNES MUSIC CO

27 East Main Street, Madison, Wis.

Madison.

Bekjendtgjørelser.

I Vor Frelseres Kirke.

Norff Gudstjeneste Søndag Formiddag.
Norff og engelsk Søndagsstole kl. 9 1/4 Form.
Kobindforeningen møder torsdag Eftermiddag hos Mrs. C. S. Muren, 621 East Wisconsin Street.
Konfirmanterne møder hver lørdag Formiddag kl. 9.

W. C. Waller, Pastor,
405 E. Washington Ave.

I Bethel Kirke.

Norff Gudstjeneste først. Søndag Formiddag.
Søndagsstole paa Norff i Kirken kl. 9.
Søndagsstole paa Engelsk i Kirken kl. 12,
og paa Norff og Engelsk i Kapellet kl. 9.
Bigejforeningen møder torsdag Aften næste Uge i Kirkens Skolelokale paa Indbydelse af Mrs. Geo. Umbrecht og Wijs Besøje Monson.

Mandsforeningen møder fredag Aften næste Uge i Prestegaarden.

L. H. Eggen, Pastor,
Telefon 432: 1209 Kuitledge St.

— Ugleviende ved Pastor Waller Onsdag den 14de Oktober: John M. Lee fra Utica og Marie Heinrichs heraf Byen.

— Hon. Nels Holmans Hustru, som i nogen Tid har været paa Battle Creek Sanatorium her i Byen, er i god Bedring.

— Følgende var blandt dem, der besøgte "Amerika"s Kontor i den forløbne Uge: Ole Moe, Sun Prairie; Hon. L. S. Thompson, Deerfield.

— Den producerer Mussler og Kjøb og rigt Blod. Den renser Naven, Nyterne og Leveren. Ja, alt det gjør Rocky Mountain Tea. 35 Cents. Spørg din Apoteker.

— Johan Hegg var i denne Uge i Stoughton til sin Søsters Begravelse. Det gjør os ondt, at vi ikke var hjemme, da han viste os den Dymærksomhed at aflægge os en Visit i Mandags. Næste Gang skal vi være hjemme, Johan.

— Vor Frelseres Menigheds Kvindeforening indbyder Menigheden og dens Venner, Studenter og andre til et Møde i Kirkens Basement Tirsdag Aften næste Uge (27de Oktober). Kvinderne vil sørge for Beværtning, og de haaber, at ret mange vil benytte sig af Indbydelsen.

— J. L. Emerson, som driver Landhandel i St. Paul aflagde os i Onsdags en behagelig Visit. Han er Søn af den bekjendte Ivar Ingebrigtsen, som var med at stifte Synoden for 50 Aar siden. Han stansede i Madison paa Hjemreisen fra Jubelfesten paa Rock Prairie.

— Den norffe Hofestrup helbreder 999 af hvert 1000. Dine Penge tilbage, hvis den ikke gjør dig godt. Dit Hjem burde aldrig være foruden en Flaske af denne Medicin, især paa denne Tid af Aaret. Pris 25c og 50c i alle Apoteker. Fabrikkeret af D. D. Melaa, Stoughton, Wis. Sjages hos Olson & Jacobson

— "Amerika" figer Tak til Hr. E. H. Johnson fra McFarland for et behageligt Besøg.

— Vor gamle Ven, A. Anderson fra Des Moines, Iowa, aflagde os i denne Uge et meget hjælkommert Besøg. Han holder sig godt for sin Alder. Anderson kom til Amerika fra Gidsland i Gabeland i 1852. Han har bygget mange Kirker og andre Bygninger. I de senere Aar har han drevet en Planing Mølle i Des Moines, men denne folgte han i Vaar og tager det nu magelig paa sine gamle Dage. Hans Søn Martin er Chief Engineer i den amerikanske Marine, og hans Søn Carl er Kunstner af Rang. Tak for Deres venlige Besøg, kjære gamle Ven!

— Vi havde i forrige Uge et behageligt Besøg af den norffe Maalforfatter, Hans Seland, som nu besøger sine Landsmænd i Amerika. Som bekjendt har han Retfæstipendium fra Staten og har benyttet dette til at besøge sig i Amerika. Hr. Seland er kjendt som en af de mest populære Forfattere paa Landsmaal i Norge. Blandt hans mest yndede Bøger kan nævnes "Sikeli", "Andvor", "Prinsesse Gullsto", "Seiande Segner" og "Hiktorier". Hr. Seland vil under sit Ophold her i Landet fortælle Hiktorier for sine Landsmænd. Vi fik det bedste Indtryk af Hr. Seland, og vil derfor anbefale ham paa det bedste. Det glæder os især, at han ikke er nogen Ibsen eller Bjørnson-Lilbeder. Han tager Afstand fra den dekadente Literatur.

John J. Johnson,

retired Farmer i Lodi, er født den 2den Juni 1850 i Wiota, LaFayette County, Wis. Hans Fader, Ingebrigt Johnson Julegjerdet, kom fra Vil i Sogn i 1844. Hans Moder, født Johanne Stadhem, kom fra Vil i 1845. De blev gifte i Amerika. Ingebrigt døde i 1893, omtrent 75 Aar gammel. Johanne døde i 1890, omtrent 70 Aar gammel. Der var sex Børn, af hvilke fem lever. En Pige, Esther, døde som Barn. De fem, som lever, er:

1) John, hvis Navn staar over dette Stykke.

2) Ingeborg, ugift.

3) Joseph, gift, Farmer i Lane, Dane County, Wis.

4) Marie, ugift.

5) Ellen, gift med C. A. Johnson paa Spring Prairie.

Forældrene forlod Wiota og flyttede til Town of Dane i Dane Co. i 1851.

John er ugift, og hans to Søstre, Ingeborg og Marie, fører Huset for ham. Han er og har altid været en fjo Republikaner. Han har indbehavt endel lokale Ombud. I det kirkelige er han Lutheraner.

Sos

OLSON & VEERHUSEN

vil du finde det mærkeligste Oplag af alle Slags Klædesvater netop indkomne fra Fabrikkerne for

Søsthandelen.

Da vi aldrig har havt et saadant Oplag at fremtise, føler vi os glade ved at kunne

byde vore Landsmænd et saadant Udvalg.

Vi garanterer, at Priserne er lavere her end paa noget andet Sted. Besøg os, og du vil finde, at vi ikke farer med Fust.

Olson & Veerhusen.

Novelties in Patterns.

THE OCTOBER BUTTERICK PATTERNS just received are very interesting.

They show "1830" effects in sleeves, bodices and skirts. Such effects will be the vogue the coming Winter. Every other line of wear can be found in Butterick Patterns. Get the Butterick habit. — Butterick Patterns are always beyond criticism.

New York Store

Markedsberetninger.

Chicago, 19de Okt.

Kornmarkedet.		Smør og Æg.	
Wheat—No. 2 red.....	82 a —	Creamery.....	15 1/2 a 20
No. 3 red.....	80 a 81	Dairy.....	13 a 18
No. 2 hard.....	78 1/2 a 80 1/2	Æg, loss off, cases returned.....	18 a 20
No. 3 hard.....	76 a 78	Æg, at mark, cases included.....	23 a —
Barley—No. 1 northern.....	84 a —	Rvægmarkedet.	
No. 2 northern.....	81 a 82	Medium beef steers.....	4.00 a 4.35
No. 3 spring.....	77 a 80	Good fat cows and heifers.....	3.00 a 3.85
Mats—No. 2.....	45 a 45 1/2	Good cutting & fair beef cows.....	2.10 a 2.85
No. 2 white.....	45 1/2 a 45 3/4	Common to good canning.....	1.30 a 2.00
No. 2 yellow.....	47 a 47 1/2	Fair to fancy veal calves.....	6.00 a 7.50
No. 3.....	44 1/2 a 45	Svinn.	
No. 3 yellow.....	46 1/2 a 46 3/4	Good to prime heavy packing.....	6.30 a 5.90
Harre—No. 2.....	36 a 36 1/2	Selected butcher weights.....	5.40 a 5.65
No. 2 white.....	39 a 39 1/2	Stags and rough lots.....	2 50 a 4 75
No. 3.....	35 1/2 a 36	Faar.	
No. 3 white.....	37 a 38	Native wethers and yearlings.....	3.70 a 4.00
No. 4 white.....	36 a 37 1/2	Fair to choice wethers.....	3.00 a 3.50
Standard.....	38 1/2 a 39	Bucks, calls and tail-end lots.....	2.00 a 2.50
Poteter (nye).....	50 a 62	Native lambs, choice to fancy.....	4.85 a 5.75
Sp—Timothy.....	6.00 a 12.50	Native lambs, poor to good.....	3.40 a 4.65
Prærie.....	5.00 a 11.50		

Rog med Gas.